F1758 Alfred Söderström

CUBA

"Den härligaste juvel spanska kronan egt."
"Invaliders och vinterturisters Mecca."
"Den nya världens trädgårdstäppa."
"Landet med en evig juni."
"Amerikas apelsinlund."
"Tropikernas eldorado."
"Ett jordiskt paradis."
"Antillernas pärla."

DEN SVENSKA KOLONIEN

VID

BAYATE OCH PALMARITO I SANTIAGO PROVINSEN, CUBA,

ANLAGD AF

The Swedish Land & Colonization Co.

STYRELSE:

E. G. DAHL, Klädeshandlare, Minneapolis, Minn. - President
P. P. QUIST, Statsvägmästare, Minneapolis, Minn. V.-President
ERLAND LIND, Lagkarl, Minneapolis, Minn. - - Sekreterare
A. LIND, Läkare, Minneapolis, Minn. - - - - Kassör
C. G. SCHULTZ, Bitr. Statsskolsuperintendent, St. Paul, Minn.

KONTOR: 812 ANDRUS BLDG.

MINNEAPOLIS. - - - MINN.

2022

Pamphlet Collection

F
1841
.S54
1908z

Cuba och den svenska kolonien vid Bayate och Palmarito.

Då man skall skrifva en afhandling om Cuba och de fördelar denna härliga, men dock förr så förtryckta ö, har att bjuda på, särskildt inom jordbruksindustriens område, är man mycket frestad att icke framställa hela sanningen, ty skall man till fullo omtala den mångfald af rikliga skördar som Cubas bördiga jord och oöfverträffliga klimat genom sin harmoniska samverkan där frambringa så synes det för den som med egna ögon aldrig sett den storartade värkligheten så öfverdrifvet, att författaren genast blir stämplad som en dum lögnare. Man vill därför gärna för sitt goda namn och ryktes skull förtiga en stor del af de fördelar som eljest borde omtalas. I den förhoppningen att flertalet af dem som komma att läsa följande beskrifning förr eller senare komma till Cuba och själfva få se och erfara att hvad vi säga icke är öfverdrifvet, våga vi dock framställa för allmänheten följande uppgifter hämtade dels ur egna observationer och erfarenheter, dels ur synbarligen tillförlitliga källor.

LÄGE: Cuba är skildt från Förenta Staterna endast genom det 85 mil breda Florida sundet och omgifves af Atlantiska oceanen, Carabeiska hafvet och Mexikanska viken. Den västra ändan af ön ligger rätt söder om Fort Wayne, Ind., och den östra rätt söder om New York. Hela ön är omkring 750 mil lång och från 25 till 115 mil bred, innefattande omkring 43,000 kvadratmil, eller icke fullt hälften så stort landområde som staten Minnesota. Cubas nordligaste punkt är omkring 25 mil söder om tropikernas norra gräns. Havana är endast omkring 1250 mil från New York, 1520 mil från Chicago, 600 mil från New Orleans, 540 från Mobile, 300 från Tampa, 85 från Key West och 4000 mil från Liverpool. Antilla, den förnämsta hamnen i östra ändan af ön, är endast omkring 1200 mil från New York och 3600 mil från Liverpool.

Den svenska kolonien vid Bayate och Palmarito är belägen i den östra ändan af Cuba, i Santiago provinsen, omkring 30 mil norr om Santiago, en stad vid sydkusten på omkring 50,000 invånare, och 40 mil söder om Antilla, Cubas framtida New York, vid nordkusten, samt omkring 500 mil från Havana. Cuba järnvägen från Santiago till både Antilla och Havana genomlöper kolonien, och järnvägsstationerna Bayate och Palmarito äro båda belägna inom koloniens område, och det är icke öfver 4½ mil från det mäst aflägsna hörnet af kolonien till närmaste järnvägsstation. Kolonien innefattar omkring 13,000 acres. Cauto floden, den största flod i Cuba och Guaninicum floden utgöra delvis koloniens södra och västra gräns, och fyra mindre bäckar och floder med klart och godt, ständigt rinnande vatten genomflyta kolonien.

28 MAR, 21 S. H. S. A. D.
9/14/87
256986

KOMMUNIKATIONSMEDEL: Flera tåg gå hvarje dag genom Bayate och Palmarito till och från Santiago, Havana och Antilla, hvarest hamnarne erbjuda öppna dörrar till världsmarknaden. Vid Antilla är den bästa hamn man kan tänka sig. De största oceanångarne segla där rätt upp till kajen, och järnvägsspåren äro så förlagda att man kan lasta direkt från järnvägsvagnen och på ångaren. Ångbåtar afgå nästan dagligen från Cubas hamnar till våra olika hamnar vid Atlantiska hafvet och Mexikanska viken samt till England, Frankrike, Mexico och Central- och Syd-Amerika. Då Panama kanalen blir färdig kommer Cuba, och i synnerhet hamnarna i östra Cuba, att vara rätt i stråkvägen mellan Atlantiska och Stilla hafven.

Frakten på en låda frukt eller grönsaker från Cuba till New York är omkring 35 cents, då det däremot är 90 cents från Californien till New York, så att både tull och frakt tillsamman från Cuba kosta icke så mycket som frakten ensam från Californien. Till och med från Florida till New York är frakten ensam på frukt och grönsaker ungefär lika hög som frakt och tull tillsammans från Cuba. Detta synes otroligt men är dock sant, emedan våra sjölagar icke tillåta annat än amerikanska skepp att idka handel mellan amerikanska hamnar, då däremot hela världens sjöfart kan konkurera om trafiken mellan amerikanska och cubanska och andra utländska hamnar. Följaktligen äro frakttaxorna mellan amerikanska hamnar alltid jämförelsevis högre än mellan amerikanska och utländska hamnar. Mellan Cuba och New York gå fraktångare på omkring 3½ dygn, då det däremot tager 10 till 14 dygn från Californien till New York. Vid skeppning af varor som äro utsatta för skyndsam förruttnelse, såsom frukt och grönsaker, är frakttiden en mycket viktig faktor.

KLIMAT: Cubas vinterklimat är allmänt kändt för att vara det härligaste man kan önska sig, men äfven dess sommarklimat är att föredraga framför Förenta Staternas. Den tryckande värme som hvarje sommar förekommer till och med i Minnesota besväras man icke af i Cuba, utom på platser som äro lågt belägna och genom bärgskedjor afstängda från hafsvindarna, hvilket dock icke är fallet hvarken vid Bayate eller vid Palmarito. Denna koloni ligger omkring 500 fot öfver hafvet.

Följande är en sammanfattning af rapporterna från observationsbyrån i Havana från februari 1904 till februari 1905 med undantag af juli. Då vår representant var vid observationsstationen och fick dessa rapparter fans ingen afskrift af rapporten för juli till hands.

	Temp.		Medel-	Klara	Rägn	Rägnfall
1904	högst.	lägst.	temp.	dag.	dag.	i tum.
Feb.	84	58	71	15	7	1.78
Mars	86	57	73	25	3	1.03
April	87	63	75	18	7	0.56
Maj	88	68	78	20	14	10.84
Juni	89	71	80	10	15	2.36

Augusti	88	70	80	21	13	4.64
September	88	71	80	17	13	1.88
Oktober	87	62	77	15	12	5.14
November	86	59	73	6	8	3.14
December	84	60	72	16	5	1.29
1905.						
Januari	83	51	67	10	10	1.20
Februari	85	50	72	20	2	.29

Af ofvenstående rapport ser det ut som om det vore lika klokt att resa till Cuba för att undkomma vår tryckande sommarhetta som den kalla årstiden. Då dagar angifvas i ofvanstående tabell som rägndagar, så menas icke därmed att det rägnade hela dagen utan endast att rägn föll under dygnet.

Ön är som vi veta belägen i den varma zonen, men den är så smal från norr till söder att de friska och svala hafsvindarna oafbrutet hålla temperaturen nere, och nätterna äro alltid svala, så man behöfver ordentligt med sängkläder, och äfven de heta dagarna då värmen sällan öfverstiger 90 grader, är det alltid svalt och godt så snart man kommer i skugga.

Af rapporterna från observationsstationen i Camaguey, belägen omkring 40 mil från hafvet och 160 mil från Bayate, framgår att under åren 1898—1904 var temperaturen aldrig under 47 och aldrig öfver 98. Den gick icke öfver 95 mera än fem gånger under dessa 6 år. Om vi jämföra detta med Förenta Staterna finna vi ingenstädes så gynsamma förhållanden. I Los Angeles, Calif., varierar temperaturen mellan 109 och 28; i Mobile, Ala., mellan 102 och 1; i Jacksonville, Fla., mellan 104 och 10; i New Orleans, La., mellan 102 och 7; i Chicago, Ill., mellan 103 och —23; i San Francisco, Calif., mellan 100 och 29; i St. Louis, Mo., mellan 107 och —22; i Minneapolis, Minn., mellan 104 och—41; i Seattle, Wash., mellan 93 och 3; i Tacoma, Wash., mellan 92 och 2; i New York, N. Y., mellan 100 och —6; i Boston, Mass., mellan 102 och —13, men i Cuba endast mellan 98 och 47. Dessa siffror tala bättre än ord. En sval och frisk hafsvind är nästan ständigt rådande, men starka stormar förekomma icke. Under de ofvannämda 6 åren observerade man aldrig vid Camaguey någon vind som i hastighet öfversteg 44 mil i timmen, och den öfversteg icke 35 mil i timmen mera än 5 gånger. Öfverallt i Cuba växa palmträd som under stundom äro ända till 100 fot höga. I topparna ha de stora lummiga kronor, stammen består endast af ett hårdt skal omkring en tum tjockt inneslutande en mycket lös massa, och rötterna äro icke tjockare än ett finger och mycket sköra. Likväl får man aldrig se något af dessa träd kullblåsta, hvilket ju tydligt visar att inga stormar förekomma. Vädret är nästan alltid klart. Äfven under den rägniga årstiden då det rägnar nästan hvarje dag, är det fullkomligt klart större delen af tiden, men tjocka moln uppkomma mycket hastigt och efter omkring en timmes stundom häftigt rägnande är det återigen klart. Äfven under de torra vintermånaderna är det vanligtvis dagg och rägn nog för att hålla växtligheten i godt skick.

NATURSKÖNHET: Utsikten från kolonien är mycket skön. I söder och väster slingrar den lifliga Cauto-floden sig fram mellan skogbeväxta stränder 100 fot höga, och på dess andra strand utbreder sig ett stort, lätt kuperadt skogslandskap, medan längst bort i söder de blå spetserna af bärgen nere vid sydkusten skjuta upp öfver harisonten. I öster och

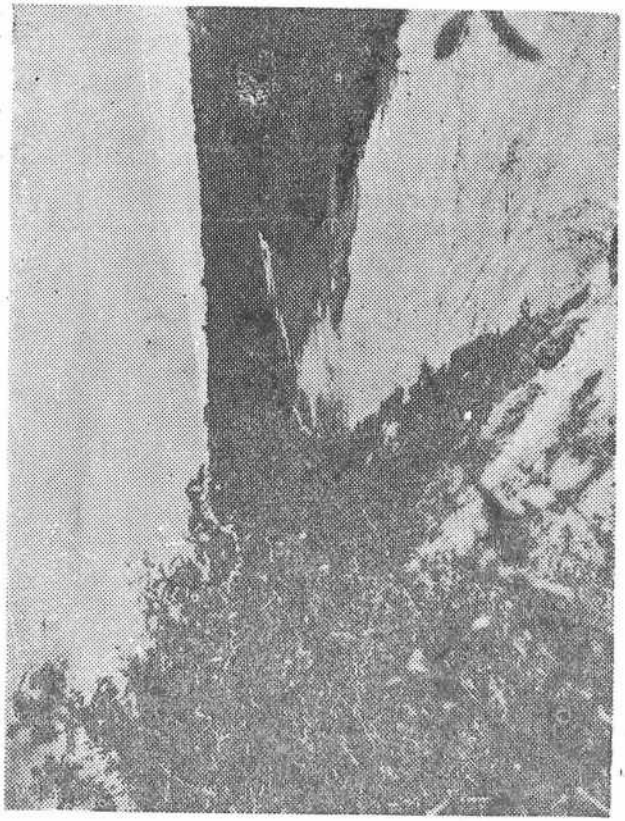

Canto-floden vid Palmarito.

norr resa sig på 10 a 15 mils afstånd höga, skogbeväxta kullar. Större delen af landstycket är lätt kuperadt I nordöstra hörnet finnes några större kullar. Flere mindre floder och bäckar genomflyta kolonien och i fyra af dessa utom Cauto och Guaninicum är ständigt rinnande vatten.

VILDA DJUR: Några rofdjur finnas icke såvida man icke vill anse alligatorn såsom sådan. Aligatorn är skygg för människor och skadar icke ens barn, men kommer en mindre hund, en katt eller

en liten gris i hans väg då han är hungrig så låter han sig denne väl smaka. Några giftiga ormar eller insekter finnas icke. Skorpioner finnas, men deras bett äro icke stort värre än ett bistygn. "Tarantulas" lära äfven finnas, men de sägas vara fullkomligt oskadliga. Hjortar och flera slags ätbara fåglar finnas i skogarna. Gamar finnas i stor mängd. Dessa anfalla aldrig något lefvande djur, men så snart ett djur dött och börjat ruttna så äta gamarna genast upp det.

INSEKTER: Egendomligt nog äro insekter ej på långt när så besvärliga i höga, väl dränerade trakter i Cuba som i nordstaterna. Vid Bayate och Palmarito äro flugor och myggor (mosquitoes)) mycket fåtaligare än i Minnesota, och under den torrare årstiden märker man dem ej alls. Loppor och myror, som ofta äro en plåga på den röda sandjorden, trifvas ej bra på lerblandad svartmylla. En flugsort liknande "gnats" är ett riktigt plågoris på lågländta kusttrakter, men finnes ej i trakten af vår koloni.

BEFOLKNINGEN som uppgår till omkring 2,000,000 utgöres delvis af fullständigt hvita af spansk härkomst och dels af fullblodiga negrer, men en stor del af befolkningen är en blandning af hvitt och svart i alla skiftningar. Negrarna utgöra ungefär 1-3 af befolkningen. Under de sista åren ha många amerikaner invandrat, och de två östra provinserna komma inom några år att bli starkt amerikanska. Spanska är landets språk, men vid järnvägarna, i hotellen, och i alla större affärshus i städerna finner man alltid någon som kan tala engelska. Amerikanska pänningar äro de enda lagliga, men spanska pänningar brukas äfven i västra delen af ön.

LANDET: Jordmånen omkring Bayate består af rik, djup, svart matjord som tillkommit genom förruttnelse af årtusendens yppiga växtlighet. Under denna matjord och äfven något blandad med densamma är ett djupt lager af kalkhaltig lera. Landet är högt, på de flesta platser lätt kuperadt och öfver allt väl dränaradt. Det är alltsamman beväxt med skog så tät att man kan icke gå någonstädes från vägarna utan att hugga sig fram. Skogen består dock till stor del af slingerväxter och täta snår. Likväl finnas många stora träd, somliga af dem mycket hårda och af stort värde. Sedan skogen blifvit undanröjd växa alla slags produkter i denna rika jord med en förvånande yppighet, och inga gödningsämnen behöfva brukas.

Palmoritolandet som vi nu senast satt i marknaden är utan gensägelse ett af de mest natursköna och bäst belägna landstycken på Cuba. På västsidan begränsas detta landstycke af Cubas största flod, Cauto, och från dess höga stränder kan man se de 8,000 fot höga kustbärgen 50 mil borta i sydväst, och mot nordöst resa sig på blott 5 mils afstånd de ståtliga Santiagobärgen med sina massor af järnmalm. Tusentals vackra konungspalmer fägna ögat

hvarthälst man blickar, och små cubanska kaffe- och bananaplantager och vackra sockerrörsfält göra landskapet ännu mera inbjudande.

Ett halft dussin små bäckar slingra sig fram mellan palmlundarne och en större kulle reser sig i sydöstra hörnet af landet. En liten vacker järnvägsstation vid namn Palmarito är belägen ungefär i midten af landet och järnvägen löper genom landstycket på en sträcka af ungefär 6 mil från nordväst mot sydöst. I nordväst begränsas det af Bayatelandet å hvilket omkring två hundra svenskar nu äro bosatta, och dessa två landsträckor, Bayate och Palmarito, utgöra nu en sammanhängande stor koloni. Landet är öfverallt lätt kuperadt, så att ej en enda sumphåla står att finna. Detta gör att flugor och myggor äro mycket sällsynta och ej på långt när så besvärliga som i norden. Ett läge af 500 fot öfver hafvet med friska hafsvindar från norra Atlanten gör att nordbon knappast känner att han är i tropikerna under sommarmånaderna; under vintermånaderna är den behagliga skilnaden mellan Cubas och nordens temperatur naturligtvis kännbar.

Jordmånen och skogen är af samma beskaffenhet som vid Bayate. Sockerröret gifver här 40 a 50 tons per acre under det 25 a 30 tons räknas såsom medelmåttig skörd för Cuba i allmänhet. Ett sockerbruk är beläget på 6 mils afstånd i söder utefter järnvägen, och det är god utsigt att få ett sockerbruk rätt på landet så snart 1,000 acres äro planterade med sockerrör där. De två sockerbruken i grannskapet köpa nu allt sockerrör de kunna få för fem procent socker på vigten af rören, hvilket blir $2.75 per ton enligt de sockerpriser som voro gälande under sista säsongen. Mellan ett och två hundra acres äro nu planterade med sockerrör på landet, och förliden vinter sade sig cubanerna realisera en ren behållning af $30.00 a $40.00 per acre därifrån. De betalade våra kolonister vid Bayate 75 cents till en dollar per ton för sockerrör som det stod på rot på småbitar långt från järnvägsstationen. Kaffeplantager sägas gifva $200.00 per acre i årlig inkomst, och en cuban som bor på Palmarito landet sålde tobak för $1,000.00 från 3 acres för 2 år sedan.

Regeringen underhåller spansk skola regelbundet hvarje vinter ungefär en mil från Palmarito järnvägsstation, och en afdelning soldater, "rural guards" är förlagd vid stationen.

ÅTKOMSTHANDLINGAR: Till landet vid Bayate och Palmarito har The Swedish Land & Colonization Co, oklanderlig äganderätt, och gifver äfven sådan till alla som köpa land af dem i denna koloni så fort fulla köpesumman är betald. Till dess köparen får betalt fulla beloppet får han ett kontrakt på att få fastebref vid betalandet af hela köpesumman. Detta kontrakt är gällande inför Cubas domstolar och bolaget är registreradt under Cubas lagar så att man kan, ifall det skulle bli nödvändigt, tilltvinga sig fastebref sedan man fått kontraktet och uppfylt dess vilkor. För att utfärda ett formligt fastebref i Cuba fordras det att både köparen och säljaren skola vara samtidigt tillstädes antingen personligen eller genom befullmäktigadt ombud inför en notarie i Cuba och underteckna detsamma. Åtskilliga skatter och sportler uppgående till omkring 3 proc. af köpesumman måste då betalas, till största delen af köparen, men så får man då också officielt intyg af registratorn att man är ägare af det land man köpt. och ingen kan sedan sätta äganderätten i fråga. Är det någon som haft några anspråk på landet så får han vända sig till säljaren och till registratorn som utfärdat intyget samt till dennes borgesmän för utfående af skadeersättning.

Landet i Cuba som icke inköpts af amerikanska bolag eller enskilda personer har oftast gått i arf genom flera generationer utan att uppdelas mellan arftagarna och till ett stycke land finnes kanske 500 personer som äga arfsrätt, men ingen vet just huru mycket eller hvilken del af stycket han äger. Man måste därför köpa hvars och ens rättigheter till landstycket, ty cubanerna äro icke i stånd till att lösa ut hvarandra, och icke tänka de heller mycket därpå, utan de slå sig ned hvar de finna för godt, bygga sig en koja med palmbark till väggar och palmblad till tak, odla några acres, nog att försörja sig och sin familj, och så bo de som deras fäder gjort i århundraden tillbaka, fria och oberoende, dock främlingar i sitt eget fädernesland. Det är därföre ett både dyrbart och långsamt företag att köpa land af cubanerna, och den som icke vill köpa några tusen acres eller mer på en gång gör bättre uti att köpa land af något amerikanskt bolag som fått äganderätten utredd, än att köpa direkt af cubanerna. Dock bör man se noga till med hvem man handlar, ty en massa skoj och svindlerier bedrifvas i cubanska landaffärer både af cubaner, spanjorer och amerikaner.

LANDVÄRDE OCH LANDPRISER: Det är numera mycket vanligt att personer resa till Cuba och besöka någon plats strax utom Havana, hvarest något amerikanskt kolonisationsbolag säljer gammalt utslitet land till godtrogna kolonister, och sedan utan vidare resor eller undersökningar i Cuba skynda hem igen och i tidningsprässen utbasuna att å den plats man besökt finnes det bästa land i Cuba. Personer som så handla göra det nog i många fall i den tro att deras påståenden äro sanna, ty landet behöfver icke vara så synnerligen godt för att vara det bästa man får se på en 100 eller 150 mils järnvägsresa ut från Havana, åt hvad håll man än reser. Vid järnvägsresa mellan Havana och Santiago, 540 mil, eller vesterut från Havana till Pinar Del Rio, 111 mil, ser man icke något land i den västra hälften af ön som man kan kalla bördigt. Det utgöres mestadels af röd lera, på de flästa ställen blandad med grus. sand eller korallsten. Nästan öfver allt i den västra hälften af ön synes, så långt man kan se från tåget, stora stenmurar uppbyggda af sten, hopplockade från åkerfälten. Dessa stenmurar äro tysta och dock talande vittnen om landets dåliga beskaffenhet. Dessutom har landet i den västra hälften af Cuba varit brukadt 200 till 300 år och genom ständig vanskötsel för-

lorat den lilla bördighet det möjligen en gång ägt. Klimatet är naturligtvis lika värdefullt för växtligheten i den västra som i den östra delen af ön, och om man endast lägger i denna magra jord, i form af dyrbara gödningsämnen, hvad man vill taga ur den i form af skördar så får man äfven där en god afkastning.

Hvad landet vid Bayate och Palmarito beträffar så våga vi icke påstå att det är det bästa som finnes i Cuba, ty vi ha icke sett allt land som finnes där, men under vidsträckta resor som fyra af vårt bolags styrelsemedlemmar gjort i Cuba ha de icke sett något bättre. Visserligen finnas andra platser i Santiago provinsen hvarest jordmånen syens vara lika god som i vår koloni, men i flera fall, i synnerhet i närheten af kusterna, är landet då lågt och sumpigt, och insekter göra lifvet odrägligt. Skulle man värdera landet omkring Bayate och Palmarito efter dess alstringsförmåga och efter den pekuniära vinst som odlingen af landet gifver så kunde man med godt samvete sätta priset till 1,000 eller 1,500 dollars per acre, och sedan allt värdefullt land i Cuba blifvit upptaget, hvilket icke kommer att dröja synnerligen länge, så komma nog landpriserna att stiga till dess de där liksom annorstädes bli i förhållande till odlingsvinsten. Man kan alltså med säkerhet beräkna att detta land inom några år kommer att stiga oerhördt i pris. För närvarande, i februari, 1909, säljes det för från $25.00 till $50.00 per acre, men dessa priser torde snart komma att höjas.

Nu torde man undra hvarför sådana värdefulla landsträckor ha fått ligga obrukade så länge och nu kunna köpas till så billigt pris. Detta är beroende på flera orsaker. För det första har detta land icke varit tillgängligt förr än under de sista sex åren, sen Cuba järnvägen byggdes, ty innan den tiden funnos knappast några järnvägar eller andra kommunikationsmedel i hela den bördiga östra hälften af Cuba. Dessutom saknar cubanen både medel och företagsamhet nog att utveckla landet. Under spanska väldet fingo cubanerna erlägga omkring 90 procent af sina inkomster i skatter till regeringen, och det fanns därför icke något motiv för företagsamhet och industriutveckling, ty cubanen fann det fördelaktigare att intet göra och förblifva i armod än att arbeta och likväl icke få njuta sitt arbetes frukt. Då sådana förhållanden fortgått generation efter generation så är det naturligt att folkets företagsamhet blifvit förslappad och att det icke nu kan på några få år fatta den förändrade situationen och omskapa sig till ett idogt och företagsamt folk. Genom de långvariga kriegen har folket, till och med de stora landägarna, dessutom blifvit så utarmade att de nu sakna medel att utveckla sina stora jordagods. Men amerikanarna ha både medel, vilja och förmåga att utveckla landets naturrikedomar, och de komma nu till Cuba i stora skaror och med fickorna fulla af pänningar, och ju mera de fördelar Cuba har att erbjuda bli kända i Förenta Staterna desto fortare komma amerikanarna, ty det torde icke vara så litet sanning i hvad en entusiastisk amerikan som sett Cuba sade, att "If the people of the United States knew the actual facts

in regard to Cuba, you could not keep them out with shotguns". Hvarföre böra icke vi svenskar vara med om att skaffa oss en del af de rikedomar Cuba har att bjuda på?

Det torde vara svårt att i historien finna motstycke till den hastiga utveckling på alla områden som under de sista 10 åren pågått och ännu pågår i Cuba. Folkmängden, som vid folkräkningen 1899 visade sig uppgå till 1,572,845 hade under 8 år stigit, så att folkräkningen 1907 visade 2,028,282, en ökning af 29 procent. Icke ens Förenta Staterna kan i hela sin historia uppvisa en så hög procent i tillökning af befolkningen på så kort tid. Under samma tid hade befolkningen i den bördiga Santiagoprovinsen förökats med 38 procent. Likväl finnes ännu godt om rum i Cuba, det beräknas att Cuba kan med lätthet försörja en befolkning på 15,000,000. Äfven hvad hälsosamhet beträffar står sig Cuba mycket väl i jämförelse med andra länder. I Förenta Staterna är den årliga dödligheten omkring 16 eller 17 per tusen och under åren 1900—1906 var dödligheten i Cuba i medeltal 16.21 per tusen per år. Under samma 7 år uppvisar Santiago provinsen den förvånandsvärdt låga siffran af 11.14 per tusen per år i medeltal. Detta är i trots af den massa sjuklingar och ålderstigna som årligen resa från Staterna till Cuba för det milda klimatets skull.

Statistiken om Cubas handel visar dock de mäst förvånandsvärda fakta. 1897 exporterades från Cuba till Förenta Staterna varor till ett värde af $18,406,815.00. På 5 år steg det till $34,694,684.00 under år 1902, och på 10 år till $97.441.690.00 under år 1907. Importering af varor från Förenta Staterna till Cuba steg under samma tid från ett värde af $8 259 776.00 år 1897 till $26,623,500.00 under 1902 och $49,305,274.00 under 1907. Då man betänker att Cubas export är nästan uteslutande jordbruksprodukter så måste man inse hvilka framsteg jordbruket gjort under denna tid, och detta är till största delen genom amerikansk företagsamhet och amerikanskt kapital. Likväl har utvecklingen just tagit sin början. De möjligheter som framtiden har att bjuda på sträcka sig öfver vår tankeförmåga. Det är ju klart att landpriserna komma åtminstone att hålla jämna steg med utvecklingen, om de icke komma att stiga fortare, ty Cuba är endast ett litet land, icke fullt hälften så stort som Minnesota, och i många delar af ön är landet dåligt. Det är allmänt erkändt att landet i den svenska kolonien vid Bayate och Palmarito är så rikt och bördigt som man kan finna vare sig i Cuba eller annorstädes. I Californien och Florida måste man betala ända upp till $1,000.00 per acre för land som är mycket sämre, både hvad kvalitet och läge beträffar, och den dag kommer snart då man icke häller i Cuba, hvars klimatiska förhållanden öfverträffa både Californiens och Floridas, kan köpa land för mindre än dess värkliga alstringsvärde. Då blir det nog icke möjligt att köpa sådant land som det vid Bayate och Palmarito ens för tusen dollars per acre. Det är redan nu i februari, 1909, omkring 200 svenskar bosatta i kolonien, och flera flytta dit beständigt.

SKATTER: Inga direkta landskatter finnas i Cuba utom en skatt af 1% af köpesumman som måste erläggas då man köper fastighetsegendom. Regeringen skötes på ett ekonomiskt sätt och omkring 90% af regeringens inkomster fås genom tullar och stämpelskatter. Den enda direkta skatt som finnes är en lindrig inkomstskatt. De som köpa land i vår koloni måste dock förbinda sig att betala hvar och en sin tillbörliga del af hvad som erfordras för att bygga och underhålla ordentliga vägar inom kolonien. Detta kommer icke att öfverstiga 25 cents om året per acre.

STYRELSE: Cuba är till namnet en självständig republik, och har, sedan den 28 jan., 1909, egen president och egen lagstiftande församling, men i värkligheten är dock Cuba i politiskt afseende beroende af Förenta Staterna, som ansvarar för ordning och säkerhet på ön samt garanterar dess självständighet från andra makter. Att Cuba i en snar framtid blir en stat i den stora unionen är intet tvifvel underkastadt. Sedan Förenta Staterna på sommaren 1906 nödgats ingripa i Cubas inre angelägenheter och öfvertaga öns hela styrelse lofvade president Roosevelt cubanerna att få göra ännu ett försök till självstyrelse, och detta löfte infriades då regeringstömmarne den 28 jan., 1909 öfverlemnades till de nyvalde cubanske embetsmännen, och de amerikanske embetsmännen och trupparna drogos tillbaka; men ingen väntar på någon längre varaktighet af denna nya självständighet. Sedan Cuba nu för andra gången åtnjutit självstyrelse en liten tid bli nog Förenta Staterna nödsakade att återigen taga fatt i styrelsen för att fullgöra sin förpliktelse att upprätthålla ordning på ön, och följden blir då onekligen att hela Cuba för alltid anekteras till Förenta Staterna, eller som förbundssenator Beveridge från Indiana uttryckte det i ett tal i Minneapolis på hösten 1906: "If our flag ever goes up in Cuba once more it will never come down again." Cubanen hurrar visserligen för "Cuba libre" i dag, men gör det lika bra för Amerika i morgon. För öfrigt bestämmes dessa saker i Washington.

Jordbruksprodukter.

TOBAK: Det är väl kändt att Cuba producerar världens bästa tobak. Detta "ogräs" kan odlas med fördel i alla delar af ön, och nästan hvarje jordbrukare odlar nog tobak för sig själf, sin hustru och sina barn, både små och stora och af båda könen, att röka. 1900 exporterades 11,000,000 pounds tobaksblad från Cuba till Förenta Staterna ensamt, representerande ett värde af $10,000,000. Likväl förbrukas 40% af hela skörden af cubanerna själfva. Tobaken betingar ett pris af från 20 cents till $5.00 per pound, beroende på kvaliteten, och från 700 till 1500 pounds skördas på en acre. Man skördar från 60 till 90 dagar efter plantningen, och man beräknar vanligtvis en förtjänst af från $200 till $1,000 per acre

för hvarje skörd. Tobaksodling är dock en sak som den inflyttande kolonisten bör börja med endast så småningom, ty det fordras erfarenhet både att odla, bärga och förvara tobaken för att få en vara som bringar goda priser.

Tobaksplantering vid Palmarito i Mars Månad.

SOCKERRÖR: Socker är Cubas förnämsta produkt, och det bördiga landet vid Bayate och Palmarito är särskildt lämpligt för odling af sockerrör. Sockerröret planteras genom att nedsätta en bit af ett rör i jorden. Efter plantningen måste man gå öfver fältet ett par gånger med en hacka, men sedan rören växt upp ett stycke skugga de marken så att ogräs ej kan växa, och sedan behöfva de icke någon tillsyn förr än de bli fördiga att hugga. Man skördar då från 30 till 40 tons per acre, och odlaren erhåller vid sockerbruket från 100

till 140 pounds socker såsom betalning för hvarje ton rör. Sockret kan han genast sälja till sockerbruket för då gällande marknadspris, eller ock lemna det för att säljas framdeles, ifall han väntar att priset skall stiga. Under sista säsongen har sockret betingat ett pris af omkring $2.75 per 100 pounds vid sockerbruket. Att hugga rören kostar 50 cents per ton och att forsla dem till järnvägen anses vara värdt omkring $0.50 @ $1.00 per ton. Behållningen varierar med sockerpriserna, men beräknas vanligen från $20.00 till $50.00 per acre i ren förtjänst. Att röja upp en acre land och plantera den med sockerrör anses vara värdt omkring $30.00. Sedan man en gång planterat sockerrör så växa de i 10 till 20 år utan omplantering. Efter hvarje huggning växa nya rör upp från de gamla rötterna och vid huggningen lemnas så många toppar och blad på fältet att jorden däraf får en rik gödning, och de öfvertäcka marken så tätt att ogräs får icke något tillfälle att växa. Sedan det första årets rör kommit väl i gång behöfver man därför icke vidare egna sockerrör någon nämnvärd skötsel medan de växa. Nästan hela inkomsten efter första året, undantagandes skördekostnaderna, är därför ren förtjänst. Sockerbruken äro vanligen i värksamhet de första 4 månaderna af året och rören huggas under den tiden, men kan eller vill man icke hugga dem då, så taga de icke skada till nästa år, utan bli endast större. Man kan icke odla något annat som gifver säkrare skörd än sockerrör eller som gifver så rik afkastning med så litet arbete. På ett afstånd af från 12 till 25 mil från Bayate och från 6 till 19 mil från Palmarito utmed järnvägen äro tre stora modärna sockerbruk i värksamhet hvarje år, och konkurera i uppköp af sockerrör.

BOMULL: Bomull anses i våra sydstater gifva en afkastning som rikligen lönar odlarens möda, men en kompetent amerikansk fackman som undersökt förhållandena i Cuba säger att där skördar man redan första året fyra gånger så mycket bomull per acre som man under de allra bästa förhållanden kan skörda i våra sydstater, och detta utan att bruka några gödningsämnen. I sydstaterna däremot måste dyrbara gödningsämnen begagnas. Dessutom säger han att den cubanska bomullen är af bättre beskaffenhet. Vidare behöfver man icke i Cuba omplantera bomullsplantan hvarje år, ty den dödas icke af någon frost, utan då den en gång blifvit planterad så växer den i flera år och afkastningen blir rikligare för hvarje år upp till tredje eller fjärde året. Dessa uppgifter bestyrkas äfven af Förenta Staternas generalkonsul i Havana.

"Sea Island Cotton", hvars ull är betydligt längre än den vanliga bomullens och därför äfven betingar ungefär fyra gånger så högt pris som denna, växer särskildt bra i Cuba. Skadeinsekter ha dock på senare åren letat sig väg till Cubas bomullsfält såväl som till Förenta Staternas, och till dess man funnit ett medel mot "boll weavel" lönar sig ej bomullsodling i Cuba.

"BANANAS" OCH "PLANTAINS": "Bananas" planteras genom att nedgräfva en bananarot i jorden. Omkring 300 planteras på hvarje acre. Den första frukten mognar omkring 18 månader efter plantningen. Hvarje stam bär endast en fruktklase och sedan denne mognat faller stammen ner och dör, men flera nya skott ha då redan börjat växa upp från roten, och det äldsta skottet blommar då den första stammen dör. På så sätt får man flera klasar om året från hvarje rot. "Plantain" är en frukt af samma art och beskaffenhet som "bananas," men större, och ätes sällan rå. "Plantains" och "bananas" äro bland cubanernas förnämsta födoämnen. Hitintills har icke mycket af dessa frukter exporterats, men de odlas med framgång, och då Cuba är mycket närmare Förenta Staterna än Central- och Sydamerika, hvarifrån största delen af våra "bananas" nu komma, så kan det icke vara något tvifvel om att stora kvantiteter "bananas" med tiden komma att exporteras från Cuba till Förenta Staterna.

"PINE" ÄPPLEN: Denna goda frukt är inhemsk i Cuba och växer där otroligt bra. Det påstås att äpplena kunna bli så stora att de väga ända upp till 25 pounds stycket. Äpplen som väga från 10 till 15 pounds äro icke sällsynta, och smaken är oöfverträfflig. De planteras genom att nedsätta ett skott af en gammal buske i jorden. Frukten mognar omkring ett år efter plantningen. Sedan busken burit ett äpple dör den, men innan den dör ha flera nya skott slagit upp från roten och ett af dessa tillåtes att stå kvar för att bära frukt nästa år. På så sätt skördar man äpplen från 4 till 7 år från samma fält utan att omplantera. En acre af "pine" äpple buskar ger tillräckligt med skott hvarje år för att plantera ytterligare omkring 10 acres. Buskarne planteras i rader med omkring 3 fot mellan hvarje rad, men i raderna planteras de tätt tillsamman. Från 8,000 till 10,000 buskar planteras på hvarje acre och från dessa skördas omkring 250 lådor af äpplen. Dessa kunna vanligen säljas i New York för från $2.50 till $3.50 per låda och man får från 100 till 500 dollars per acre i ren förtjänst om året från denna frukt. Skall man köpa skotten att planta så får man betala omkring 30 @ 35 dollars per acre för dessa. Den enda skötsel "pine" äpplen fordra medan de växa är att man håller ogräset i tukt mellan raderna. "Pine" äpplen odlas vanligen mellan "orange" och "lemon" träden de första åren sedan dessa planterats och på så sätt får man afkastning från landet innan fruktträden bli stora nog att bära frukt. F. G. McGill, en "pine" äpple odlare i Florida säger angående odlandet af denna frukt i hans stat: "It costs $400.00 per acre to build sheds over pineapples in Florida to protect them from the frosts. It costs $50.00 to $100.00 per acre to clear the land, and it requires $75.00 an acre for "fertilizers". Likväl kan man odla "pine" äpplen med förtjänst i Florida. Huru mycket

större måste då icke förtjänsten blifva i Cuba där man kan bespara sig en stor del af dessa kostnader?

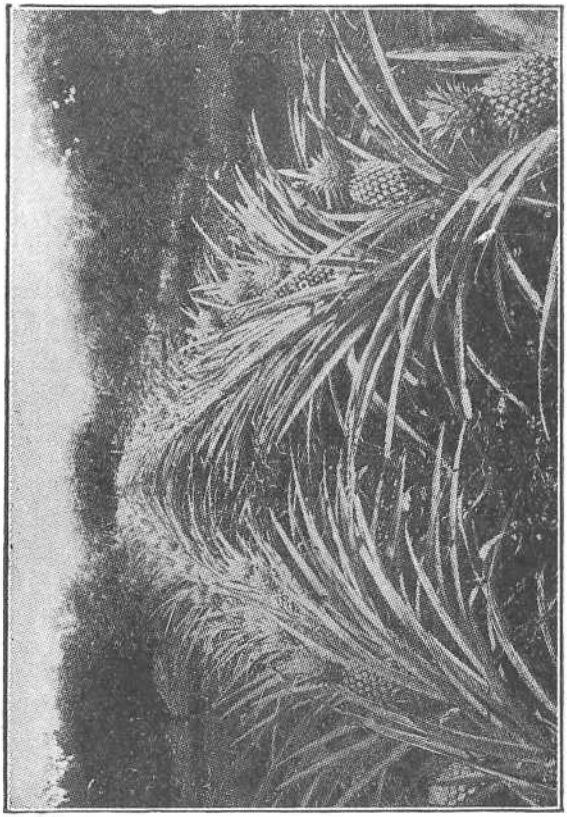

"Pine" äpplen planterade mellan 2 rader af unga apelsinträd.

KAFFE: Före kriget exporterades upp till 15,000,000 pounds kaffe årligen från Cuba. Nu däremot importeras öfver 20,000,000 pounds årligen, och detta oaktadt man i Cuba kan odla lika godt kaffe som någonstädes i världen. Omkring 750 buskar planteras per acre. De börja bära under tredje året och efter 4 år gifva de årligen omkring 2 pounds kaffe per buske. De bära sedan i många år. Rikt och backigt land är mäst lämpligt för kaffeodling. I nord-östra hörnet af vårt land vid Bayate är det rätt backigt, och man skulle vara hågad att tro att detta är det minst värdefulla landet, men sakkännare påstå att detta backiga land är så värdefullt som något, emedan det är synnerligen godt och lämpligt för kaffeodling. Vid rödjning af land strax intill Bayate station kommo vi på en liten öppning hvarest för flera år sedan en koja syntes ha stått och där fanns äfven en kaffeplantering på ett stycket omkring 100 fot långt och 50 fot bredt, men

fastän dessa buskar stått där inne i skogen i flera år utan till-syn voro de dock öfverlastade af kaffebär, och en cuban bjöd oss $30.00 för kaffet på dessa buskar och då skulle han plocka och taga vara på det själf.

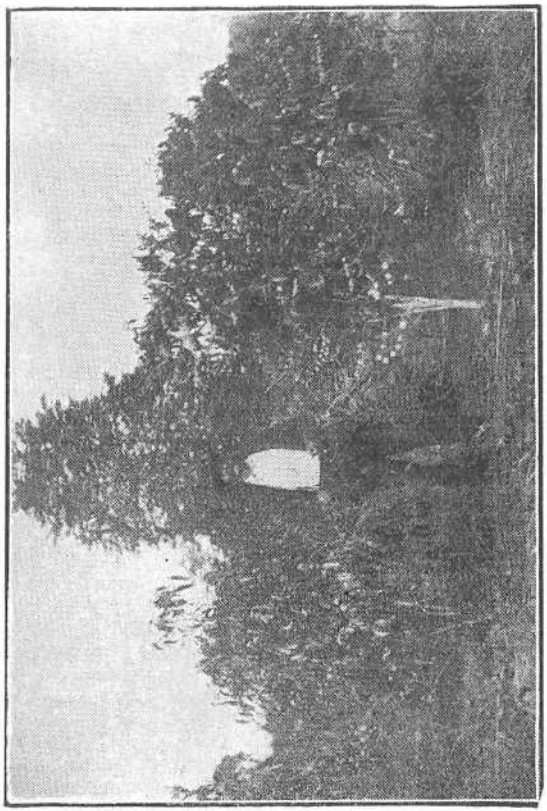

Kaffebuskar vid Bayate i blomning i januari månad.

CHOKLAD: Choklad trädet fordrar mycket rik jord och växer därför i Cuba endast i de båda östra provinserna, nämligen Camuguey och Santiago. Omkring 200 träd planteras per acre och efter 4 eller 5 år kan man årligen taga omkring 6 pounds chokladbönor från hvarje träd, eller omkring 1200 pounds per acre. De betinga ett pris af från 10 till 18 cents per pound. Sedan träden blifvit gamla nog att bära erfordra de ingen nämnvärd skötsel.

MAJS: Växer lika bra i Cuba som i Minnesota, Iowa, eller Illinois och af denna produkt kan man taga 2 eller tre skördar om året af samma land. Majs importeras för närvarande till Cuba och betingar ett pris af från 60 cents till en dollar och 50 cents per bushel. Det lägsta pris vi hittills sålt majs för är 75 cents per bushel.

Vi ha själfva odlat majs å vårt land vid Bayate på så sätt att sedan skogen nedhuggits och delvis uppbränts planterade vi majsen utan att först bryta upp några stubbar eller på något sätt bereda jorden. Medan majsen växte cultiverades icke jorden någon gång, utan man gick endast öfver fältet med hacka ett par gånger för att hålla ogräset i tukt. Inom 4 månader från planteringen och inom 6 månader från den tid vi började rödja landet, skördade vi från 30 till 40 bushels per acre.

"PEANUTS" växa bra alla tider på året och gifva god afkastning.

"VANILLA" kan odlas med fördel och gifver god inkomst.

SÖTA POTATIS växa med en förvånande yppighet. De planteras genom att delvis nedgräfva en stjälk i jorden. Sötpotatis som plantades på detta sätt vid Bayate i slutet af juni blommade två veckor efter plantningen. Sedan potatisen bli stora nog att bruka så kan man oupphörligen taga upp potatis ur fältet, ty sen man tagit upp dem växa andra i stället utan omplantering, och hur väl man än plockar upp dem blir det likväl några mindre potatis, rötter eller stjälkar kvar från hvilka nya plantor växa upp. Om cubanen vid rödjning af land finner ett stycke där icke skogen varit tät nog att förhindra gräs att växa på marken så planterar han sötpotatis på detta stycke för att slippa besväret att utrota gräset, ty sötpotatisen växa så duktigt att gräset underkufvas och utrotas utan något arbete. Det påstås att sötpotatis ibland växa så stora att de väga öfver 20 pounds stycket. Författaren har själf sett de som vägt 11 pounds.

VANLIGA POTATIS växa äfven i Cuba, men ej så bra som i norden.

"YAM" är ett slags rotfrukt som något liknar sötpotatis. Den gifver rik afkastning och betingar högt pris. Flera acres äro nu planterade med "yam" vid Bayate, och förra året erhöllos rotknölar som vägde 50 pounds stycket.

"CASSAVA" ELLER "YUCCA": är en rotfrukt som brukas till att äta liksom potatis. Den brukas äfven till svinföda samt för tillvärkning af stärkelse och sagogryn. Den innehåller omkring en tredjedel ren stärkelse och gifver upp till 10 @ 15 tons per acre. Rotknölarne väga ända upp till 50 pounds stycket. Ofvan jord liknar "cassava" plantan ett litet träd. Den planteras genom att sticka ned en bit af stammen eller en gren i jorden, och skörden upptages ett år efter plantningen. Då man uppgräfver rötterna afhugger man en pinne af trädet och sticker ned i jorden, och nästa års skörd är planterad. Vi ha nu en stärkelsefabrik i förbindelse med sågvärket vid Bayate, och vi hoppas att cassavaodling skall bli en lönande inkomstkälla.

CITRUS FRUKTER: Cuba är både genom läge och klimat mycket lämpligt för odling af "oranges", "lemons", "limes" och "grape fruit". Florida kan icke med säkerhet förse östra Förenta Staternas marknad med dessa frukter, ty frosten skadar eller förstör frukten i Florida nästan hvarje år och somliga år frysa till och med träden bort. Odlingen af dessa frukter är därför i ständigt aftagande i Florida. Södra Californien är den enda plats i Förenta Staterna som kan täfla med Cuba i odling af citrus frukter, men afståndet med de höga fraktkostnaderna och den långa tid transporteringen tager sätter Californien långt bakom Cuba i denna täflan. Hvad dessa frukter beträffa äger därför Cuba följande fördelar: 1. Ingen konstbevattning erfordras, ej häller artificiel gödning där jordmånen är rik, såsom vid Bayate och Palmarito. 2. Där är ingen fara för frost. 3. Frukten mognar under 5 månader af året. 4. Cuba ligger nära världsmarknaden. 5. Frukten kan föras sjövägen till marknaden och är därför mindre utsatt för skakning och temperaturförändringar under transporteringen. 6. Täflingen i fraktpriserna är obegränsad och frakttaxorna följaktligen låga. 7. Frukten behöfver icke plockas förr än den blir mogen för att nå marknaden innan den ruttnar. 8. Frukten är oöfverträfflig i smak och utseende. 9. Träden växa beständigt och gifva flera och större skördar än annorstädes. 10. Träden börja bära 3 år efter plantningen, då de i Florida och Californien icke bära förr än 4de eller 5te året.

I skogarne omkring Bayate och Palmarito växa "oranges" och "limes" vilda och träden stå fulla af stora vackra frukter. Från tama "orange" träd får man vanligen omkring en låda frukt det tredje året och sedan mera för hvarje år till omkring det tionde året då man kan påräkna från 6 till 10 lådor från hvarje träd. Denna kvantitet kan man sedan skörda årligen från hvarje träd i omkring 100 år. Omkring 100 träd planteras på hvarje acre. "Oranges" säljas i New York i större kvantiteter för från $2.75 till $5.50 per låda. Frakten från Cuba till New York kostar 35 cents per låda och tullen 1 cent per pound. Af "grape fruit" får man vanligen omkring 500 lådor per acre och dessa betinga i New York från 5 till 12 dollars lådan. Vi importera årligen till Förenta Staterna åtskilliga millioner lådor af "lemons" från medelhafsländerna. Dessa kunna lika väl odlas i Cuba och då man besinnar skillnaden i afståndet mellan medelhafsländerna och Förenta Staterna och Cuba och Förenta Staterna ser man genast hvilken fördel Cuba måste ha i odlingen af "lemons", ty de växa där lika bra som någonstädes. "Limes" äro mindre än "lemons" och brukas på samma sätt som dessa, men gifva en finare smak. De betinga äfven högre priser än "lemons" göra. Man kan vanligen beräkna att "oranges", "lemons", "limes" och "grape fruit" gifva från $500.00 till $1,000.00 per acre årligen i ren vinst öfver odlingskostnaden sedan träden ernått sin fulla utveckling. En acre planterad med fullt bärande "orange", "grape fruit" eller "lemon" träd anses i Californien vara värd från 1,000 till 2,000 dollars, och likväl måste man i Cali-

fornien kosta på från 50 till 100 dollars per acre hvarje år för konstbevattning och gödningsämnen. Dessa utgifter behöfva vi icke taga med i beräkningen i vår koloni. De första åren medan träden ännu äro små kan man med fördel odla "pine" äpplen, grönsaker eller tobak mel-

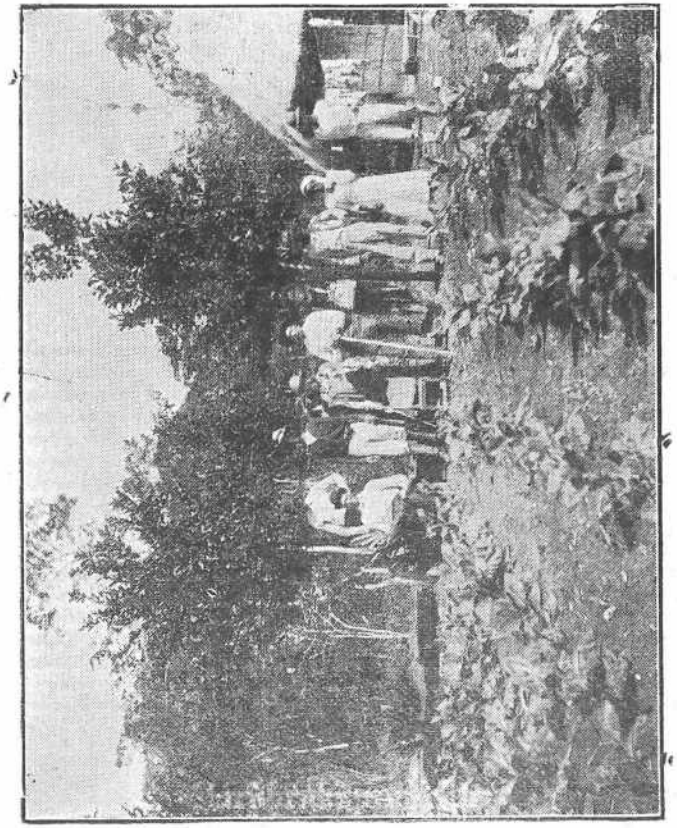

Ofvanstående bild, tagen hos en cuban några mil från Bayate, visar i förgrunden unga tobaksplantor och bredvid folket synas cubanens koja samt två apelsinträd. Dessa träd hade planterats från frö 25 månader innan detta porträtt togs och hade under denna korta tid ernått en höjd of omkring 14 fot.

lan träden och på så sätt få afkastning från landet redan första året.

Följande tabell visar hvad fruktodlare beräknat att det kostar att anlägga en "orange", "grape fruit", "lemon" och "lime" trädgård på tio acres i Cuba, och hvad afkastning de beräkna att den gifver:—

10 acres land, a $25.00 per acre	$250.00
Rödjning, plantering och skötsel första året, mestadels egarens eget arbete	500.00
1,000 ympade träd, a 50 cents stycket	500.00
"Pine" äpple skott för 10 acres, a $30.00 per acre	300.00
Summa	$1550.00
Första årets "pine" äpple skörd, lågt beräknad	1500.00
Trädgårdens kostnad vid årets slut	$50.00
Skötsel under andra året	300.00
Summa	$350.00
Värdet af andra årets skörd af "pine" äpplen	1200.00
Vid andra årets slut har trädgården betalt sig och lämnat ett öfverskott på	$850.00
Värdet af tredje årets skörd af "pine" äpplen	500.00
Värdet af tredje årets skörd af "oranges", etc.	500.00

"Pine" äpplena bära frukt 2 eller 3 år till och "orange", "lemon" och "grape fruit" träden gifva större skördar för hvarje år till dess de nått sin fulla utveckling.

FIKON OCH DADLAR kunna odlas med god förtjänst. Californien producerar icke mer än omkring en femtedel of hvad som förbrukas i Amerika af dessa frukter. Resten importeras från medelhafsländerna. Hvarför skulle de icke i stället komma från Cuba? Fikonträd ha burit frukt vid Bayate redan under första året, och träd under 2 år gamla ha haft 150 mogna fikon.

ANDRA FRUKTER: "Grapes", "peaches", "olives", "apricots", "prunes" med flera andra frukter kunna odlas med fördel, men odlas ännu mycket litet, ty under spanska väldet var det förbjudet att odla alla produkter som kunde odlas i Spanien, och dessa ha ännu icke hunnit införas i större skala. Många andra värdefulla fruktarter som växa där äro ännu icke kända på världsmarknaden, men då dessa bli kända så komma de att röna stark efterfrågan och gifva en rik inkomst.

MANDLAR, "PECANS" VALNÖTTER OCH FLERA ANDRA SLAGS NÖTTER synas äfven växa bra och man börjar allt mer och mer egna sig åt deras odling.

"RUBBER" TRÄD växa vilda i skogarne på flera platser i Cuba och kunna genom lämplig skötsel och tillsyn blifva mycket inkomstbringande.

GRÖNSAKER: Bland de många produkter som i Cuba bidraga till jordbrukarens rikhaltiga belöning intaga grönsaker ett framstående rum. Cuba är genom sitt fördelaktiga läge, sin rika jord-

mån och sitt härliga klimat hela östra Förenta Staternas naturliga kökträdgård lika väl som dess fruktträdgård, dess sockerkar. dess kaffepanna och dess cigarrlåda. Man kan i Cuba skörda vid hvad tid på året man vill. beroende endast på när man sår eller planterar. Det är därför möjligt att styra det så, att man har de allra bästa färska grönsaker att utskeppa till de stora folkrika städerna i östra Förenta Staterna under hela senhösten, vintern, våren och försommaren, då dessa saker på New Yorks, Bostons, Baltimores, Washingtons, Philadelphias och Chicagos torg betinga nästan otroliga priser.

Följande tabell utvisar marknadspriserna i New York i januari månad å en del grönsaker som i Cuba gifva riklig afkastning vid vintertiden:

"Okra", $7.00 till $8.00 per låda.
Lök, $2.60 till $2.75 per låda.
Gurkor och bönor i skidorna, $3.00 till $4.50 per låda.
Blomkål, $6.00 till $8.00 per tunna.
Färska potatis, $9.00 till $10.00 per tunna.

Smultron och meloner betinga äfven ytterst höga priser i New York under vintermånaderna. "Okra" gifver från 350 till 400 lådor per acre.

Följande tabell, tagen från rapporterna från Cubas jordbruksexperimentstation, visar det resultat som erhållits där från flera olika slag af "tomatoes", hvilka såddes den 9 sept. 1904 och utplanterades på fältet den 28 okt.

VARIETY	Date of first Picking	Date of last Picking	Average Yield per plant in lbs	Estimated Yield per acre in lbs
Burbank's Preserving ...	Feb. 10	Mar. 22	0.59	2.141.70
Burbank's Quart. Century	Feb. 6	Mar. 22	0.63	2,286.90
Chalk's Early Jewel	Jan. 24	Mar. 22	1.68	6,098.40
Golden Queen	Jan. 24	Mar. 22	1.99	7.223.70
Livingstone's Beauty	Jan. 23	Mar. 22	4.71	17,097.30
Matchless	Jan. 23	Mar. 22	2.79	10.127.70
Red Pear Shape	Jan. 23	Mar. 22	3.84	13.939.20
983 Volunteer Plant	Jan. 23	Mar. 22	4.83	17,532.90

Förliden vinter erhölls 3 @ 4 cents per pound för tomatoes i Bayate, och ett "cannery" som är i gång vid Bayate tillförsäkrar alltid odlaren afsättning för sina tomatoes.

Under vintermånaderna betinga "tomatoes" från 5 till 10 cents per pound i "wholesale" i New York.

Hvad man kan skörda per acre af smultron, lök, kål, rädisor, gurkor, meloner m. m., är någorlunda väl kändt så att därom behöfver endast sägas att man kan skörda lika mycket af dessa saker i Cuba som här, och ännu mera. Man kan därför själf göra en föreställning om hvad man kan påräkna från dessa produkter då man kan sälja dem färska under vintermånaderna. I våra nordliga stater kan man förtjäna bra på att odla grönsaker och sälja dem till det låga pris de betinga under sommaren och tidigt på hösten, och det är därför naturligt att vinsten blir mycket stor då man kan sälja dylika saker under den tid af året då de betinga mångdubbelt högre pris. Våra sydstater kunna icke täfla med Cuba om grönsaksmarknaden under

vintern, ty t. o. m. i det soliga Florida är man aldrig säker för frost under vintertiden. Södra Californien är den enda plats i Förenta Staterna som i detta afseende kan försöka täfla med Cuba, men i denna täflan så väl som i alla andra täflingar med Cuba blir Californien långt efter, ty det är icke nog med att dess jordmån och klimat sakna Cubas alstringsförmåga, och att det på grund af dyrbar gödsling blir betydligt dyrare att frambringa den skörd man lyckas få. Afståndet från Californien till österns marknader är

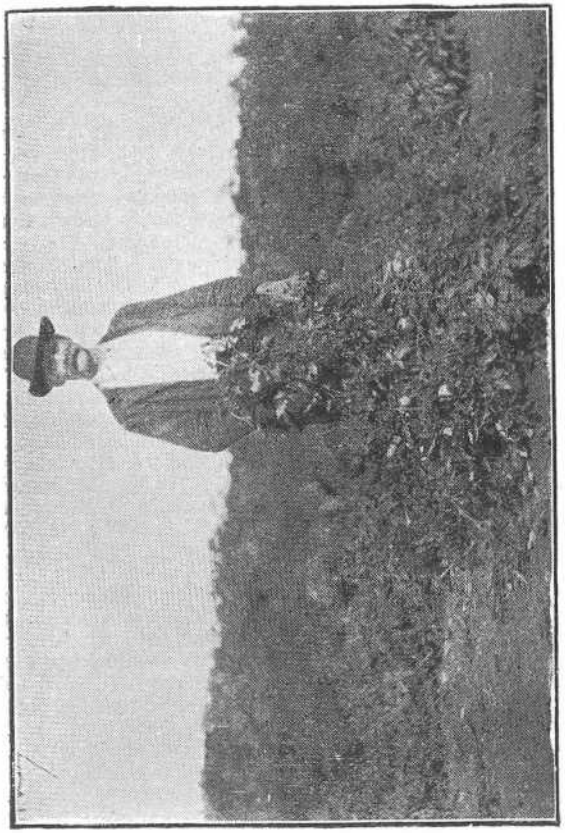

EN "tomato" planta vid Bayate i januari månad.
(Mannen som står bredvid plantan är fulla sex fot lång.)

så långt att fraktkostnaderna ensamt betydligt öfverstiga både tullen och fraktkostnaderna från Cuba sammanladga. Dessutom tager transporteringen från Californien så lång tid att grönsaker så väl som frukt och bär därifrån äro icke i bäst skick då de anlända till österns marknader, då det däremot tager endast 3½ dagar från Cuba till New York och detta ute på det svala hafvet. Ångbåtsförbindelserna mellan alla delar af Cuba och våra atlantiska hamnar äro mycket goda, så att man har ingen svårighet med att

utskeppa sina produkter om man icke är för långt från hamn eller järnvägsstation i Cuba.

Man behöfver dock icke i östra Cuba, hvarest vår koloni är belägen, vara beroende af Förenta Staternas vintermarknad, ty man odlar ännu icke nog grönsaker i denna del af ön att tillgodose behofven hemma. Hotellegarne i Santiago klaga bittert öfver de orimligt höga priser de nästan beständigt måste betala för grönsaker, så väl som för många andra jordbruksprodukter som med fördel kunna odlas på landet vid Bayate och Palmarito och liknande land. Vill man odla grönsaker endast under vintermånaderna så kan man under den öfriga delen af året taga ett par skördar af majs eller någon annan lämplig produkt af landet.

NÖTKREATUR: Före kriget exporterades årligen en massa nötkreatur från Cuba, och det beräknas att det då var omkring 3 eller 4 millioner af dessa husdjur på ön. Under kriget förminskades dock antalet så att vid dess slut funnos endast omkring 60,000 kvar af dessa millioner, och sedan dess ha några hundra tusen nötkreatur importerats hvarje år. Kreatur betinga därför ett högt pris, omkring $6.00 per 100 pounds lefvande vigt. Oxen är det mäst brukade dragdjuret och ett par oxar kosta ungefär 150 dollars. Kött är dock icke mycket dyrare i Cuba än i våra städer, ty vår kära "beef trust" har icke lyckats få sina klöfvar eller horn in i Cuba. Smör brukas ännu mycket litet i Cuba, och det man brukar importeras till stor del från Danmark inlagdt i små bleckburkar och säljes för från 40 till 60 cents per pound. Det blir dock oupphörligen mera efterfrågan på smör, och några mäjerier som upprättats af amerikaner under de senare åren ha strykande afgång med sitt smör till höga priser. Det är mycket billigt att uppföda kreatur. Våra gräsarter samt "guinea" och "parana" gräs växa hela året om så att kreaturen ha beständigt bete. Att slå hö i Cuba är alldeles onödigt, såvida man icke vill slå det för att skeppa in till de större städerna. "Parana" gräs växer 18 till 20 fot långt och grässtråna växa så tätt och slingra sig så tillsamman att man kan icke gå igenom ett fält beväxt med sådant gräs. "Guinea" gräs växer 5 till 8 fot högt. Dessa grässorter äro båda alldeles ypperliga för bete. Kreaturen äta dem begärligt och bli fort feta af dem. Man beräknar att 1 acre af "guinea" eller "parana" gräs är tillräckligt för hvarje kreatur under de regniga sommarmånaderna och omkring 1½ acre under de torra vintermånaderna. Några hus behöfvas icke för kreaturen. En massa kreatur importeras nu årligen till Cuba i ett mycket utmagradt tillstånd från Central- och Sydamerika, från våra sydstater och från andra platser, och efter att ha betat på Cubas gräsfält under 20 till 25 veckor äro de fullt slaktfeta.

HÄSTAR OCH MULÅSNOR blefvo äfven till stor del utdödade under kriget och goda arbetshästar och mulåsnor är det stort behof af, och den som vill uppföda sådana kan påräkna stor förtjänst. Små ridhästar äro nästan de

enda slags hästar som nu finnes där, och dessa betinga från 50 till 125 dollars stycket.

SVIN: Svinafvel ger äfven god inkomst. Konungspalmer och "guava" buskar, hvilka växa vildt öfver allt där jorden icke är för dålig, förse genom sin frukt en rik och ypperlig föda åt svinen, hvilka själfva upplocka den. Sötpotatis och "cassava" brukas äfven mycket för svinföda. I Cuba betinga slaktfeta svin mellan 7 eller 8 cents per pound lefvande vigt. Cuba importerar nu årligen svin, fläsk och flott för omkring $8,000,000, då svin i stället borde exporteras i stor skala. Cubanerna ha vanligen några svin hvar, men sakna företagsamhet nog att göra inhägnader åt dem i hvilka de kunde beta och skaffa sig riklig föda. Istället binda de svinen med korta rep vid pålar eller träd, och där få de arma djuren stå beständigt på samma plats och nästan hungra ihjäl medan ett stort öfverflöd af föda ruttnar bort rundt omkring dem.

GETTER äro mycket vanliga husdjur i Cuba. De skaffa sig sin egen föda och tarfva ingen skötsel.

HÖNS trifvas bra och värpa hela året om. Likväl betinga ägg ett mycket högt pris i städerna, ty cubanerna bry sig icke om att taga vara på och sälja äggen. Det vanliga priset på ägg är därför från 30 till 60 cents dussinet, och en hotellvärd i Santiago sade att han fått betala ända upp till 10 cents stycket för ägg.

BIN: Biskötsel är en mycket inkomstbringande näring i Cuba. De flitiga små djuren äro ständigt i sysselsättning och samla vax och honung lika bra under alla månader på året i stället för att under en del af året äta upp en stor del af hvad de under den öfriga delen af året hopsamlat. Cubanerna afhugga vanligen palmstockar i längder af omkring 4 fot och urgräfva den inre lösa massan så att endast det yttre hårda skalet, omkring en tum tjockt, återstår. Dessa ihåliga stockar lägga de på marken och i dem samla bina vax och honung. Då stocken blir full röker Cubanen ut bina och tillägnar sig deras förråd.

Amerikanarna sköta naturligtvis sina bin på ett mera affärsmässigt sätt. En amerikan i Candelaria, Pinar Del Rio provinsen, insamlade och sålde i slutet af april vax för 800 och honung för 1,000 dollars från 1,500 svärmar. Den näst föregående insamlingen af vax och honung hade han gjort i februari samma år. Med tillhjälp af en dräng skötte han själf alla dessa bin och odlade och sålde åtskilligt med grönsaker dessutom. Det finnes ingen orsak hvarför man icke skulle kunna göra lika bra vid Bayate, eller Palmarito. Under år 1904 exporterade Cuba 108,076 gallons honung till Förenta Staterna ensamt, för hvilket vi betalade $42,597.00. Den mästa honungen exporterades dock till Tyskland. Den årliga honungsexporten från Cuba till olika länder uppgår till ett värde af omkring $300,000.00, och vaxexporten är ännu större.

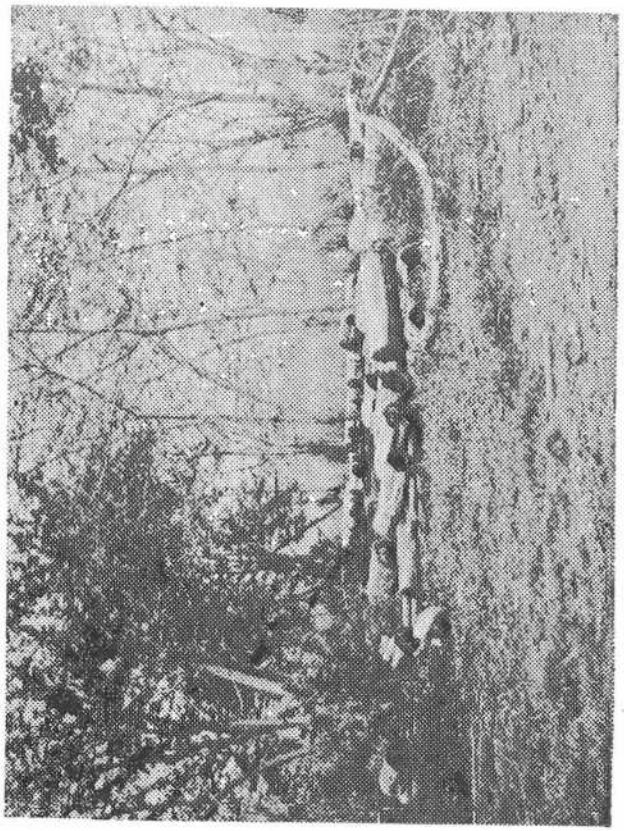

Cubansk Biskötsel.

SKOGEN på landet vid Bayate och Palmarito är så tät att den är ogenomtränglig, såvida man icke hugger sig väg. Detta är dock till stor del på grund af buskar och slingerväxter. Likväl finnas många grofva träd öfver allt på landet. Dessa äro till stor del lösa träslag hvilka icke äro af något värde utom möjligen till att bränna träkol af. Träkol är det bränsle som mäst allmänt brukas i Cuba. Det har förr varit icke så litet mahogny på landet men detta har till största delen bortstulits. Dock finner man här och där väldiga mahogny träd som timmertjufvarne ha förbisett. Där äro dock flera andra träslag som äro både hårdare och vackrare än mahogny hvilka under de senare åren kommit mera ibruk, såsom "majagua", "ebenholtz", "rose wood", "lignum vitae" m. fl. De finare träslagen exporteras mästadels till England, och de betinga mycket höga priser. De träslag som finnas på landet hvilka bäst lämpa sig för byggnadsvirke äro spansk

ceder och så kallad taggig ask. Spansk ceder är det träslag af hvilket cigarr lådorna tillverkas. Där finnas äfven några träslag af hvilka ypperliga järnvägs "ties" kunna huggas, och ett slags höga, raka träd som kallas jucaro, hvilka på grund af sin form och sin oförruttnelighet särskildt lämpa sig för pålverk. Barrträd finnas icke på landet.

RÖDJNING: Fastän skogen är mycket tät är det dock icke så kostbart att rödja upp landet som den, hvilken varit med om att upprödja till exempel Minnesotas urskogar, kan vara hågad att tro. Vid rödjning hugger man endast af träden strax ofvan marken och sedan man tillvaratagit de stockar som äro af något värde bränner man upp det öfriga. Slingerväxter, snår och buskar afhugges med en stor knif, "machete." Sedan detta blifvit gjordt planterar man utan att först bryta upp stubbar eller på något sätt berda jorden. Skogen är i de flästa fall så tät att icke något gräs fått rotfäste i jorden, och sedan man planterat behöfver man endast gå öfver jordstycket med en hacka några gånger till dess de saker man planterat kommit sig så pass före, att de själfva förhindra annan växtlighet. Efter några år äro rötter och stubbar så pass förruttnade att man kan med lätthet plöja fältet. Mycket af det man odlar, såsom sockerrör, "bananas", "pine" äpplen, m. m. behöfver man ej omplanta på flera år och då omplantering blir nödvändig är det icke mycket kvar af stubbarna. Cubanerna anse det lättare att utrota skogen än att odla gräsland och utrota gräset. Man finner därför ofta att cubanen, då han genom vårdslöshet tillåtit sin lilla täppa att bli för mycket inkräktad af ogräs, helt simpelt öfvergifver henne och hugger sig en ny odling hellre än att strida med ogräset om herraväldet öfver den gamla odlingen. Skall man leja iör rödjningsarbetet så kostar det vanligen från 10 till 15 dollars per acre, beroende på skogens beskaffenhet, att få en acre röjd.

BONINGSHUS: Cubanerna ute på landet bvgga vanligen sina hus af palmblad. Några stolpar och stänger uppsättas då som resvirke. Taket täckes med palmblad och ungefär hälften af huset omgifves med väggar af palmblad medan den andra hälften lemnas fullständigt öppen. Något golf lägges icke in. Ett sådant hus kostar ingenting mer än arbetet att samla materialet och uppsätta det. Det finns icke ens en spik i detta hus. Alltsammans är hopbundet med ett slags bast. I städerna äro de flästa husen byggda af ett slags löst tegel eller sten och rappade både på utsidan och insidan. På senare tiden har man börjat bygga hus af cement, antingen på så sätt att man gör regelbundna cementblock och murar upp husen af dessa, eller och gjuter man hela huset af cementbruk blandat med småsten. Man kan äfven bygga snygga och billiga trähus. I så fall brukar man hyfladt resvirke och "siding" som är hyfladt på båda sidor. Enkla brädväggar är allt som behöfves och då dessa bli målade både ut- och invändigt se husen mycket snygga ut. Fön-

ster brukar man icke, utan sätter endast galler eller gles ståltrådsväf i gluggarne för att utestänga obehöriga gäster. Man har vanligen äfven lämmar för att tillstänga gluggarne med när man så önskar. Första klassens "pine lumber" hyflad på båda sidor och plöjd kan vanligen köpas i Santiago för omkring $35.00 per 1,000, och frakten från Santiago till kolonien kostar omkring $5.00 per 1,000. Till tak brukar man ofta zinkplåt. Taktegel användes äfven. Ett sågvärk med hyfvelmaskin är uppfördt vid Bayate af en af våra kolonister så att man kan där få byggnadsmaterial sågadt af sin egen skog. Om man vill, kan man mycket väl bo i tält vid hvad tid som hälst på året, och önskar man göra det så gör man klokt i att medtaga ett tält. Är det litet begagnadt får man det in tullfritt.

ARBETE OCH ARBETARE: På grund af de stora kapital som nu nedlägges för utvecklandet af Cubas ofantliga resurser börjar tillgången på arbetskrafter bli otillräcklig och arbetspriserna stiga. För ett par år sedan var en cuban glad att få arbeta för 75 cents per dag på sin egen kost, men nu fordras $1.25. Vi hafva anledning vänta att svenska landtbruksarbetare skola fylla behofvet här så väl som i nordstaterna. En god svensk grofarbetare kan beräkna $20.00 i månaden och allt fritt året rundt. Arbetet är mindre ansträngande och klimatet bättre än i nordstaterna så att det blir helt visst till landtbruksarbetarens egen fördel att resa dit. Våra kolonister göra väl uti att taga med sig goda arbetare. Cubaner och negrer äro ej att lita på såsom arbetare.

RESEOMKOSTNADER: Biljättpriserna både å järnvägarne och ångbåtarne variera allt som oftast, och det är alltid säkrast att tillskrifva oss ett par veckor innan man ämnar resa för att få reda på hvilken väg och hvad dag som då blir bäst att resa. För närvarande reser man bäst och billigast från de norra Staterna och Canada genom New York och Antilla. Mellan Minneapolis och New York kostar biljätten $26.00 och mellan Chicago och New York $18.00 hvar väg om man skall betala fullt pris, men för närvarande kan man få en nedsättning af $2.00 å biljätten till New York om man reser med Wabash, Erie, Grand Trunk eller Nickel Plate järnvägarne från Chicago, så att priset blir då $24.00 från Minneapolis och $16.00 från Chicago. För resan tillbaka från New York måste fullt pris betalas. Från New York afgå Munson liniens ångare till Antilla hvarannan onsdag, och biljätt mellan New York och Antilla med dessa båtar kostar $35.00 en väg och $60.00 retur med första klass och $25.00 en väg och $45.00 retur med "intermediate" klass. "Intermediate" klass på dessa båtar är rätt bra, men hvilken klass man än önskar resa med så bör man se till att man får plats reserverad på båten så långt i förväg som möjligt, ty båtarne äro ofta upptagna flera dagar innan de afgå. Plats reserveras om man sänder minst ¼ af biljättpriset till Munson liniens

kontor, 82 Beaver Str., New York eller till vårt kontor i Minneapolis. Returbiljätterna gälla för 6 månader. Järnvägsresan från Antilla till Bayate kostar omkring $1.30. Från New York kan man äfven resa med Ward linien till Havana. Dessa båtar lemna New York hvarje torsdag och lördag, och biljätten mellan New York och Havana kostar $40.00 med första, $25.00 med "intermediate" och $15.00 med andra klass hvar väg. Ward liniens kontor i New York är i Pier 14, East River. Bekvämligheterna på dessa båtar äro någorlunda bra äfven i andra klass, men dock icke fullt så bra som i "intermediate" klass å Munson liniens båtar. På båda dessa linier, såväl som på båtarne mellan New Orleans och Havana och mellan Galveston och Havana innefattar ångbåtsbiljätten måltider och sofplats under resan. Barn under 3 år få resa fritt på ångbåtarne, och mellan 3 och 12 år erfordras endast half biljätt. Från Havana till Bayate kostar biljätten $11.25 hvar väg med andra klass, hvilken är den mest brukade i Cuba. Resan mellan Havana och Bayate tager 23 timmar och göres utan tågombyte. Till Palmarito är det omkring 15 cents dyrare än till Bayate. Nära två tredjedelar af denna järnvägsresa är öfver Cubajärnvägen, hvilken af inflyttande nybyggare begär endast halft pris för biljätter och frakt af sådant fraktgods som nybyggaren medför. Vill man göra bruk af denna nedsättning så får man betala fulla priset då man köper biljätt eller betalar frakten, samt begära kvitto för full betalning. Vanligen är det bäst att själf utskrifva kvittot på engelska och endast begära stationsagentens underskrift på det. Om man sedan insänder detta kvitto till järnvägsbolaget tillika med tillfredställande bevis på att man värkligen bosatt sig utmed bolagets järnväg så får man hälften tillbaka af den summa man betalt. Barn under 5 år få resa fritt på järnvägarne både i Förenta Staterna och Cuba, men i Cuba måste full biljätt betalas vid 10 års ålder, då däremot i Förenta Staterna barn få resa för half biljätt till de uppnått 12 års ålder. På järnvägarne i Förenta Staterna får man fritt medföra 150 pounds resgods och på ångbåtarne får man ha med sig 20 kubikfot utan afseende på vikt, men på järnvägarne i Cuba får man icke ha mer än omkring 60 pounds fritt. Från får man icke ha mer än omkring 60 pounds fritt. Från New Orleans gå Southern Pacific liniens ångare till Havana ungefär hvar tionde dag, och biljätten kostar $25.00 en väg och $45.00 retur med första klass och $17.50 med andra och $12.50 med tredje klass hvar väg, men alla båtarne ha icke andra klass och tredje klass kunna vi icke rekomendera. Southern Pacific liniens kontor i New Orleans är nummer 227, St. Charles Str. Från Galveston, Texas., afgå United Steamship Companys ångbåtar till Havana omkring den 1, 10 och 20 i hvarje månad, och biljätten mellan Galveston och Havana kostar $25.00 en väg och 45.00 fram och åter. Järnvägsbiljätten från Minneapolis till New Orleans kostar $28.75, men den första och tredje tisdagen i hvarje månad kan man oftast få så kallad "home seeker's" returbiljätt från de norra och västra Staterna till platser i närheten of New Orleans, vanligen Hammond

eller Morgan City, Louisiana samt äfven till Galveston. Dessa returbiljätter kosta vanligen endast några dollars mer än fulla priset för biljätt en väg och bruka gälla för 25 eller 30 dagar och man kan stanna i Cuba från 1 till 2 veckor om man brukar dessa biljätter. Järnvägsagenterna på platser från hvilka dessa biljätter säljas kunna gifve fullständiga underrättelser om dem. Man kan äfven resa med ångbåt från Floridas hamnar, men utom för personer från de sydöstra staterna blir det dyrare att resa genom dessa hamnar till Havana än genom New Orleans eller Galveston.

HVAD MAN BÖR TAGA MED SIG: Då man reser eller flyttar till Cuba bör man icke medtaga några vinterkläder utom möjligen en lätt öfverrock. Möbler, husgerådssaker, och jordbruksredskap kunna köpas i Santiago eller Havana till någorlunda rimligt pris.

Bland saker som få införas tullfritt märkas följande:

Möbler tillhörande inflyttande personer, ifall de varit brukade minst ett år.

Begagnade kläder och personliga tillhörigheter, såsom linne, böcker, värktyg, och bords- och kökstillbehör.

Musikinstrument, symaskiner, skrifmaskiner, bicyklar, klockor och fotografi-instrument för personligt bruk.

Vagnar, plogar och andra åkerbruksredskap.

Nötkreatur och hästar som äro afsedda hufvudsakligen för afvelsdjur.

"Barbed wire", tegel, ohyflad "pine lumber" och stenkol.

Lefvande bin och tillbehör för biskötsel.

Är man naturaliserad amerikansk medborgare bör man medtaga sitt medborgarepapper då man reser till Cuba. Äfven bör man se till att man har mist $30.00 i ficken då man skall landstiga i Cuba, eljest blir man sänd tillbaka.

KOLONISATIONSFÖRETAGET GODKÄNDT: I den öfvertygelsen att vart svenska folk borde i rätt tid iaktaga och bruka de gyllene tillfällen som Cuba nu har att bjuda på inom alla affärs- och industrigrenar, och i synnerhet i jordbruksindustrien, började vi i februari månad 1905 annonsera land till salu i Cuba. Då vi började denna affär så var det helt och hållet ett experiment, ty vi visste icke om några svenskar önskade eller ens kunde förmås att flytta till Cuba och där slå sig på jordbruk, och kunde vi icke få dit så många af vårt folk att en koloni kunde bildas i hvilken de kunde känna sig hemma både i kyrkligt och socialt hänseende, så ville vi icke alls förmå några att flytta dit. Vi sålde därför till att börja med icke något land, utan mottogo endast vilkorliga anmälningar för landköp. Då ett tillräckligt antal köpare hade anmält sig för att förvissa oss om att vi kunde få en svensk koloni till stånd så skulle dessa som anmält sig välja en komité som skulle resa ned till Cuba och undersöka det land som vi hade till salu såväl som alla andra saker hvarpå kolonisationsföretagets

praktiskhet och framgång kunde bero. Om denna komité afstyrkte företaget, så skulle ingen af dem som anmält sig vara förbunden att köpa land, men om den fann allt till sin belåtenhet och antog landet och gillade och godkände företaget så skulle alla anmälningar därmed vara bindande för köp af land. Det stora intresse våra annonser väckte var oss en öfverraskning, och redan i maj hade vi nog anmälningar inne för att förvissa oss om att en ordentlig koloni kunde fås till stånd.

I slutet af maj och början af juni fingo de som anmält sig för land invälja medlemmar till den komité som skulle resa ned till Bayate och undersöka landet, klimatet och eganderätten m. m. Åtta applikanter för land hade anmält sig som kandidater för val till medlemskap i denna komité. Hvarje applikant fick rösta för 3 personer för hvarje 20 acres af land som han anmält sig för, och 48 röster kastades. Af dessa erhöllo N. L. Pierson, en frukt- och grönsaksodlare från Pierson, Florida, 44 röster, Andrew Peterson, en "farmare" från Isanti, Minn., 37 röster och J. P. Johnson, en "farmare" från Cambridge, Minn., 34 röster, och då den som stod näst i röstantal hade endast 10 röster, så blefvo dessa tre personer valda. De anträdde resan till Cuba den 17 juni och återkommo den 12 juli och afgåfvo följande rapport:

"Såsom redogörelse eller utlåtande af den komité som varit och undersökt landet i den svenska kolonien i Bayate, Cuba, så önskade vi afgifva följande rapport:

Landet här synes oss vara en förvittring af kalksten blandad med lera som dessutom på ytan fått en tillsats af århundradens förruttnade växtlighet och således måste besitta en ofantlig alstringsförmåga. Underlaget består af kalkberg, som kan tydligt ses i raviner och flodbankar på ett djup af 30 fot och mindre. I norra ändan af landet går det nära ytan. Landet är icke mycket stenigt utom på smärre ställen. Trenne floder genomskära landet och det är väl dräneradt, och sålunda finnes ingen fara för öfversvämningar såsom på många andra ställen på ön.

Bayate är en af de högsta platserna på Cuba, undantagandes bergen, och ön är här omkring 70 mil bred. Här växer allting med en frodighet, som förvånar den stilla betraktaren endast med att rödja skogen och sätta fröet i marken. Det säges att ingen cuban här omkring äger eller begagnar någon plog. Hans enda redskap äro en slags hacka och en knif. Då jorden kan frambringa sådant resultat med den skötsel den nu får så är det naturligt att ännu bättre resultat skulle vinnas om den insiktsfulle och idoge nordbon komme hit.

Vattnet är klart och mjukt i floderna, något ljumt, och man kan med lätthet tvätta kläder i detsamma. Det är ej ännu undersökt på hvilket djup brunnsvatten kan finnas, ty ingen cuban gräfver någon brunn.

Platsen har goda kommunikationer och samfärdsmedel. Till Santiago är det 35 mil och till Antilla, en ny och mycket framåtskridande hamnplats vid Nipeviken på nordkusten är, det 37 mil. Hamnen vid Antilla är den bästa man kan tänka sig. Här kunna de stora oceanångarne segla rätt upp till kajen och lasta direkt från järnvägsvagnen

och afståndet därifrån till New York är kortare än från Havana till New York. Landet genomskäres af järnväg från Santiago till både Antilla och Havana.

Temperaturen under vår vistelse vid Bayate, från den 25 juni till den 4 juli var i medeltal 95 grader under dagarne, 75 på kvällarne och 70 på nätterna, men värmen kändes icke så tryckande som den gör i Förenta Staterna vid motsvarande temperatur. Nätterna äro alltid svala.

Vi ha varit och besökt en lagman i Santiago, Signor Hechawarria, och han försäkrar oss att eganderätten till landet är fullkomligt god.

Utsikten från Bayate är utmärkt. Landet ligger alltsammans på samma sida af Cauto-floden som järnvägen, men två floder genomlöpa landet, en norr och en söder om stationen. Vid vanligt vattenstånd kan man köra öfver dessa floder, men vid högt vatten behöfves en bro öfver hvardera. *

Angående företaget i sin helhet måste vi på grund af hvad vi sett gifva en god rekommendation. Här ha vi sett kaffeträd nedtyngda med kaffe; sockerrören växa otroligt bra; alla sorters grönsaker, "sweet potatoes", "yam", cassava" och andra rotfrukter, tillika med "pine apples", bananer och tobak gifva en god afkastning. Bin tycks vara en god inkomstkälla. Vi sågo hos en cuban öfver 70 bistockar från en moderstock på 2 år. Honung och vax betalas bra och bien behöfva ingen skötsel. Boskapsafvel tycks löna sig förträffligt. Att lära sig känna namn och värde på allt där växer skulle behöfs en längre tid, och blott en mindre del kan således nämnas.

En jämförelse mellan den östra och västra ändan af ön torde äfven tillåtas. Den västra ändan syntes för våra ögon utgöras hufvudsakligen af röd lera, sand och sten, och att döma af växtligheten så syntes den vara bra torr. Likväl begärdes det lika mycket per acre för detta dåliga land som för Bayate-landet, och i somliga fall betydligt mer.

Vi vilja af kärlek tillråda dem af vårt svenska folk som ämna sig till Cuba att ej ingå i affärer med okända landagenter, utan först bese den svenska kolonien vid Bayate. Den gifva vi den bästa rekommendationen.

Vi måste därför komma till den slutsatsen att detta land och detta kolonisationsföretag är fullt tillfredställande.

Havana, Cuba, den 7 juli 1905.

ANDREW PETERSON,
J. P. JOHNSON,
N. L. PIERSON."

Genom denna rapport blef alltså den första svenska kolonien i Cuba en värklighet. Redan då komitén var där nere utvaldes omkring 1200 acres af landet åt köpare. Några af dessa hade då redan varit där nere i öfver 2 månader och väntat på att få utvälja sina landstycken och börja odla dem. Sedan dess har kolonien gått stadigt framåt. Nu är det omkring 200 svenskar bosatta i kolonien och vid järnvägsstationen finnes hotel med 25 rum,

* Dessa broar ha sedan blifvit byggda.

2 handelsbodar, sågvärk med hyfvelmaskiner och värkstad och maskiner för tillvärkning af arbetskärror, ett mindre stärkelsefabrik, ett "cannery", ett "nursery", skolhus och svensk luthersk församling med söndagsskola och gudstjänst hvarje söndag som ledes af församlingens pastor.

Till landet omkring Palmarito lyckades vi få fullständig eganderätt först i juni, 1908, och detta landstycke, gränsande intill det ursprungliga koloniområdet vid Bayate, är nu äfven öppet för kolonister.

KÖPEVILKOR: Landet är uppdeladt i fyrkantiga sektioner innehållande 40 acres hvardera och säljes i en eller flera- eller halfsektioner. Då land köpes begära vi minst 5 procent af köpesumman i handpänningar, och inom 30 dagar sedan köpet gjorts måste minst hälften vara betald. Den återstående hälften får köparen betala närhälst han önskar inom 2 år mot erläggandet af 6 procent årlig ränta. Betalar man hela beloppet inom 2 månader så gifva vi 5% rabatt å sista hälften. Närhälst flera personer slå sig tillsammans och köpa 400 acres eller mera och ena sig om en person som skall resa ned till kolonien och bese landet och utvälja land åt dem så betala vi denne personens resa.

Den som vill försäkra sig om ett stycke land i kolonien bör så skyndsamt som möjligt bestämma sig för köp och insända sina handpänningar, ty hela koloniområdet innefattar endast omkring 13,000 acres, hvaraf nära hälften redan är såldt, och kommer man för sent för att vara med så förlorar man ett tillfälle som säkerligen icke kommer att erbjudas så snart, om ens någonsin mer.

Om personer som äro intresserade i vårt kolonisationsföretag önska några vidare upplysningar så skola vi, så långt vi kunna, med glädje besvara alla frågor de önska tillställa oss.

Alla bref adresseras till

THE SWEDISH LAND & COLONIZATION CO.,

812 Andrus Building, Minneapolis, Minn.

OMDÖMEN OM CUBA OCH DEN SVENSKA KOLONIEN VID BAYATE OCH PALMARITO.

Efter att hafva sett, hört, känt och lärt så mycket som möjligt af detta land under en längre vistelse där, torde några anmärkningar vara tillåtna. Vi svenskar äro i allmänhet ej intresserade för södern, emedan vi äro vana vid att betrakta södern liktydig med febrar, olidlig hetta, giftiga ormar och allt möjligt ondt. Sätta vi oss närmare in i förhållandena, finna vi dock att en ö i hafvet är någonting helt annat än ett stort fastland. Ingen atmosfer är renare, friskare och hälsosammare än hafsluften. Cuba, som ligger omkring 1,200 mil söder om New York och är 700 mil lång, är blott omkring 70 mil bred och till följd däraf tempereras den beständigt af milda hafsvindar. Temperaturen är därför hela året om ungefär som hos oss i juni med undantag af nätterna, som alltid äro svala, likaså i skuggan; ty där solstrålarne ej värma direkt, råder hafsluftens temperatur. Medeltemperaturen i juli månad har under de sista 6 åren varit under 80 gr., i Augusti 81 gr., och i September 80 gr. Under dessa 6 år har temperaturen aldrig öfverstigit 98 gr.

Att sjukdomar bero på luft och väderleksförhållanden, är ju naturligt, och den renaste luft och det minsta väderleksombyte måste ju vara välgörande för hälsan. Hosta, katarr, lungsjukdomar och rheumatiska åkommor äro följaktligen mycket sällsyntare där än hos oss. Jag hade däremot väntat att finna malaria och andra "söderns plågoris" mer än motväga de nämda fördelarne, men fann mig angenämt besviken i dessa mina farhågor. Djurvärlden representeras blott af fredliga eller ofarliga varelser. Sommarens plågoandar i norden, flugor och "mosquitoes", synas hafva gått med vindarne "till hafs" och besvära ej, utom på sumpiga trakter.

Cuba har under århundraden varit det ruttna konungadömet Spaniens förnämsta inkomstkälla. Nittio procent af förtjänsten från alla industrigrenar stulos eller taxerades bort för att fylla Spaniens tomma kassakistor. Den, som hade en häst eller en ko fick betala 50 till 75 dollars årligen i skatt därför. Slaktaren måste betala skatt för hvarje djur som dödades och fabrikanterna för hvarje produkt som tillvärkades. När en människa föddes, måste prästen betalas bra för att namnet skulle komma rätt in i kyrkoböckerna. När någon dog måste munkarne hafva en dryg del eller allt af kvarlåtenskapen för att läsa själamässor, och för att den dödes stoft skulle få hvila i fred måste anhöriga betala en årlig grafskatt. Så snart denna uteblef öppnades grafven och benen kastades i hög i ett hörn på kyrkogården. De många långa uppror, som voro en följd häraf gjorde naturligtvis ej tillståndet bättre, men framåtskridandet går nu så mycket hastigare. Utefter hela ön ligga strödda tusentals ruiner af stora sockerbruk

och ståtliga palatser, vittnande på samma gång om svunnen och kommande storhet. När dessa vittnesbörd på landets rikedom kunnat företes oaktadt största delen af förtjänsten gick till Spanien, hvilken framtid väntar ej då Cuba under egen eller amerikansk styrelse och med tillräckligt af amerikanskt guld och energi! De sista 5 åren ha redan försatt ön i bättre finansiella förhållanden än den någonsin varit; alla industrigrenar blomstra, järnvägar byggas, och jorden tages i bruk med en hastighet som ställer t. o. m. Amerikas nordvästra stater i skuggan. Amerikanska landagenter, sockertrustagenter och kapitalister springa nästan omkull hvarandra för att få fatt i de bästa jordbitarna. Detta är ej heller att undra på. Jorden är ännu relatift billig, och intet godt land där borde säljas billigare än för 100 dollars per acre.

Cubas areal är ungefär hälften af Minnesotas. Så kallad god jord, som ej ännu är tagen i bruk kunde lätt rymmas i ett af våra counties, så billig, god jord på Cuba hör snart till det flydda.

Nästan alla världens nationer äro här representerade, men svenskens mycket sparsamt. Jag träffade svenska ingeniörer vid grufvorna och svenska sjömän vid hamnarna, men ingen enda svensk landtbrukare. Våra bröder norrmännen veta dock, som vanligt, att hålla sig framme, där det är något godt att få. De hafva sockerplantager, kreatursfarmar och apelsinlundar. Och det är öfverflödigt att säga att det syns hvar en nordens son slagit sig ned. Det bästa landthus utefter hela Cuba Cantral-järnvägen tillhör en norsk.

Svenskarne ha i allmänhet misslyckats i sina kolonisationsförsök i södern. Vanligen hafva kolonisterna funnit landet dåligt, kommunikationsmedlen otillfredsstallande eller klimatet outhärdligt. Väl valda platser i Cuba tillfredsställa alla dessa kraf.

Jag har sett huru våra nybyggare i nordstaterna arbetade, svettades och försakade om sommaren och arbetade och fröso och ledo under vintern. Många äro nu rika därför att landet stigit i pris, andra äro ännu fattiga och måste kämpa mot en karg natur för det nödvändiga. De flästa äro utslitna, nedbrutna och lidande. En fattig arbetare har nu i nordstaterna mycket dåliga utsikter. Billigt eller fritt land fins ej mer. Att betala 50 till 100 dollars per acre och arbeta sig upp till välmåga och oberoende är en omöjlighet. Man måste bereda sig på ett lif af arbete, släp och försakelse och när lefnadens afton inträder har man blott giktvärk, katarr, halsåkommor och lidanden kvar såsom resultatet af sitt dagsvärke. Under min mångåriga praktik såsom läkare har största delen af mitt arbete bestått i att reparera medmänniskor som blifvit nedbrutna genom arbete och hårdt klimat; och jag har ofta funderat på hvar att finna ett "eutopia" där vi utslitne skulle få njuta af en evig sommar och slippa att frysa och hosta. Brödbekymret står dock vanligen främst och på samma gång man finner ett godt klimat måste flertalet kunna skaffa sig ett lefvebröd där. Så vidt jag vet erbjuder för tillfället intet land alla dessa fördelar i så hög grad som Cuba. Klimatet kan ej öfverträffas. Godt

land gifver flera skördar årligen med ringa arbete. Man kan så och skörda när man behagar. De flästa landtmannaprodukterna där behöfva planteras blott en gång och skördas sedan år efter år. Kreaturen försörja sig själfva ute året om. Där förekommer aldrig frost, aldrig solstygn. Kommunikationerna äro goda. Landet är nu billigt, men landpriserna stiga hastigare än de gjorde i de nordvästra staterna.

Allt detta talar för att Cuba är det rätta landet för rik och fattig, ung och gammal, frisk och sjuk, och det är att hoppas att svenskarne passa tillfället innan det går förloradt. Jag tillbragte både jul, midsommar och fjärde juli detta år i Cuba, har rest igenom Cuba och Isle of Pines i flera riktningar och vet hvad jag säger. Att en och annan ser saken från en annan sida är ju helt naturligt. Den som aldrig arbetat och aldrig lyckades annorstädes blir nog missbelåten äfven i Cuba. Man får blott regn, solsken och frisk luft fritt och godt land billigt. Sedan får man själf skapa sig sin lycka genom arbete och omtänksamhet.

Jag har äfven genomläst det föregående i denna pamflett och tror det vara i öfverensstämmelse med sanningen. Största delen af uppgifterna där äro hämtade från statistiker och kunna variera. Allt som är åsyftadt är att väcka våra landsmäns uppmärksamhet på att Cuba har förmåner som vi svenskar böra passa på att få vår del af.

Angående vår koloni torde jag ej kunna anses som en opartisk domare, men alla som sett den anse det vara den bästa landbit de sett, både hvad jordmån, läge och klimat angår, och vi hoppas att ingen svensk kör er land i Cuba, där så mycket dåligt land och så mycket bedrägeri finnes, utan att först hafva sett den svenska kolonien vid Bayate.

Alfred Lind, M. D.,
Minneapolis, Minn., i juli 1905.

Bayate, Cuba, den 17 maj, 1905.

Herr Erland Lind.
Minneapolis, Minn.

Ärade Herre:—

Det är nu öfver fem veckor sedan jag hade nöjet besöka edert kontor i ofvannämda stad. Kan meddela att vi äro vid bästa hälsa. När vi lämnade Minnesota voro vi nog litet skeptiska hvad klimatet angår. Vi tänkte naturligtvis som de flästa andra nordbor, att vi skulle finna Cuba väl varmt för oss, men den oron gick öfver sedan vi väl kommo hit. Får säga att bättre klimat kan man inte önska sig.

Hvad växtligheten angår, där som jordmånen är god, kan man inte omtala för er nordbor, och blifva trodd. Landsträckan som edert bolag har köpt kan knappast öfverträffas i något hänseende. Jag har ännu aldrig sett bättre jordmån eller vackrare läge. Jag har rest genom Cuba från Havana till Santiago, men har ännu icke funnit något land som kan jämföras med edert land här. Hade något annat landkompani fått fatt på detta land så hade det icke blifvit såldt under $50 acren. Vi ha genomströfvat inte blott edert, utan äfven andra landsträckor på båda sidor om Cauto-floden, men ha funnit edert land vara icke blott det bästa, utan också det billigaste.

Hoppas att mina landsmän som önska sig ett bättre klimat än hvad Norden har att bjuda på komma hit och se edert land här. Härom dagen kom en landsman från Alberta, Canada, hit. När han reste hemifrån tänkte han köpa 40 acres, men nu säger han att han skall ha 120. Vår Alberta-bo, mr. Charles Lindall var förr bosatt i närheten af Fosston, Minn., såsom undertecknad. Han har pröfvat nybyggarelifvet i både Staterna och Canada, och är för öfrigt väl berest, men han har ännu icke sett något som kan jämföras med edert land här. Han skall resa tillbaka i sommar efter sin familj. Undertecknad och mr. Oscar Olson komma att stanna här, och det skall blifva oss ett nöje att besvara frågor ifrån landsmän angående förhållanden här.

Får uppmana mina landsmän, som önska göra affärer med eder, att de kunna göra så med förtroende. Om ni kan bruka detta bref att öfvertyga någon landsman att Cuba är den bästa plats som finnes så är jag öfvertygad att han skall slippa att bli besviken.

Hoppas att få se manga af mina vänner från Dakota och Minnesota här nästa vinter. Får nu sluta för denna gång.

Aktningsfullt,

Fritz J. Peterson,
Bayate, Province de Santiago, Cuba.

Bayate, Santiago, Cuba, den 17 maj, 1905.

Herr Erland Lind.
Minneapolis, Minn.

Efter som jag nu haft tillfälle att bese Cuba så får jag omtala något af hvad jag har sett sedan jag kom hit. Det första var att jag blef "disappointed" eller hvad vi säga bedragen för det att jag väntat mig finna det så varmt och fullt af myggor att ingen hvit människa kunde lefva här hvarken i solsken eller skugga, men det var inte så, för jag har varit ute i solsken för hvarje dag, och det hela dagarna, och det har varit just lagom och jag har mått alldeles bra.

Och sedan hvad växtligheten beträffar så har jag aldrig sett något liknande. Jag har varit på många ställen i Staterna och i Alberta, Canada, hvar jag har mitt hem, äfvensä i British Columbia, men det är ingenting emot hvad det är här. Uti landets vilda tillstånd kan ingen gå ett enda steg af ifrån en väg utan att hugga sig fram, och sedan det blir uppröjdt växer det så att majsen eller "corn" blir 9—10 fot hög på 10 veckor, det har jag sett både här och vid Paso Estancia. Jag har rest igenom hela Cuba från Havana uti dagsljus, men jag har inte sett något sådant som här.

Här är för närvarande två svenskar, mr. Fritz Peterson och Oscar Olson från Fosston, Minn., och de äro lika förtjusta uti landet som jag.

Här blir nog både ett stort, godt och svenskt "settle-

ment," för att de som ha varit här en gång kunna inte trifvas att vara på något annat ställe, för jag får säga att här är ett riktigt paradis, och jag får rekommendera eder hos mina vänner och bekanta.

Jag får sluta nu men kommer nog igen en annan gång.

Högaktningsfullt,

Chas. Lindall.

Bayate, Cuba, Aug. 16. 1905.

Swedish Land & Colonization Co.,
Mineapolis, Minn.

— — — — — — —Whatever the people think up there about this land is hard to say, but one thing is certain, that all who come down here to see for themselves are of the same opinion, and cannot find anything better.

Yours truly,

Fritz J. Peterson.

Bayate, Cuba, den 16 augusti, 1905.

Swedish Land & Colonization Co.,
Mineapolis, Minn.

— — — — — — —Jag och två kamrater kommo hit till Cuba från Massachusetts för att köpa land i Mayari dalen, och vi ha varit och besett landet omkring Nipe Bay och i Mayari dalen och ha nu varit rundt här och sett på landet ett par dagar, och som det ser bättre ut här än något som vi sågo nere vid Mayari så ha vi beslutat oss för att köpa land här. — — — — — — — — — —

I hast,

Svan Moller.

Före detta guvernörens i Minnesota John Linds omdöme om den svenska kolonien vid Bayate, Cuba.

Följande urklipp från Svenska Amerikanska Posten i Minneapolis för den 21 april 1908 gifver en af de mäst framstående, aktade och betrodde svensk-amerikanernas intryck från ett besök han nyligen aflade i den svenska kolonien vid Bayate, Cuba.

"Ex-guvernör John Lind har i dagarna återkommit till Minneapolis efter en resa genom södern, hvarunder han besökte den svenska kolonien vid Bayate, Cuba. På förfrågan uppgaf mr. Lind att han utom hotellet fann fem eller sex snygga hus och flera äro under byggnad. De skulle vara allt för tunna för vårt klimat, men där äro de allt man kan begära. Han såg snygga plantager om 10 till 15 acres; vid hvarje hus påträffade han trädgårdar jämte bananaplantager, där träden redan bära frukt. Dessutom odlade några kaffe och andra sockerrör. I genomsnittt hade alla nybyggare gjort goda framsteg och voro mycket nöjda och belåtna med sin lott. Jorden är underbart bördig, och mr. Lind hade icke sett bättre på något ställe. De ha sommar hela året om på Cuba. Kolonien består af cirka 125 personer, af hvilka mr. Lind besökte 15 eller 20 familjer. De äro alla skandinaver, mäst svenskar, samt här och där en norsk familj. Kolonien ligger rätt vid järnvägen och

intill smärre floder. Folket i allmänhet talar spanska och några svenskar kunna redan nog af detta språk för att reda sig. Stationsagenten, en spanjor, hade lärt sig hjälplig svenska, samt hade öppnat aftonskola, där han meddelar undervisning i spanska åt den svenska ungdomen. Regeringen har nu gått i författning om upprättandet af en skola i kolonien, och den kommer att öppnas i augusti. Klimatet är härligt och hälsotillståndet det allra bästa sade guvernör Lind."

Det behöfs endast tilläggas att guvernör Lind icke har något pekuniärt intresse i detta kolonisationsföretag, ej heller är han på något sätt besläktad med någon af kolonisationsbolagets ämbetsmän eller delägare.

BREF FRÅN EN AF KOLONISTERNA VID BAYATE TILL SVENSKA FOLKETS TIDNING, MINNEAPOLIS, MINN.

Bayate, Cuba, i december, 1905.

Då det torde intressera våra pälsklädda nordbor att höra huru det står till i södern under julmånaderna, tager jag mig friheten bedja om plats för en epistel i edra spalter. Vi befinna oss i Bayate, sydöstra delen af Cuba. För närvarande äro vi blott ett trettiotal svenskar, men då man tager i betraktande att detta koloni blott är några månader gammal, torde det vara en bättre början än någon annan svensk koloni haft, åtminstone i södern, och dock äro vi blott förtruppen af hvad man i vinter väntar hit. De politiska besvärligheterna, som så mycket ordats om i tidningarna där hemma, hafva vi intet hört af här. Valen gingo lugnt den förste december och cubanerna synas vara fullt så ordningssamma i det stycket som nordens politici. Äfven vi i vår lilla koloni hade samtidigt en smula politik, i det vår första sockenstämma eller "town meeting" hölls. Undertecknad hade äran väljas till ordförande, F. J. Peterson till sekreterare eller "town clerk", till "supervisors" valdes Ekberg, Newstrom och Möller. Viktiga beslut fattades angående vägbyggnader. Äfven beslutades att ingå till cubanska regeringen med anhållan om en skollärare, hvilken lönas af regeringen.

Den första söndagen i december hade vi den första svenska gudstjänst, som hållits i Cuba, då pastor A. J. Ryden från El Campo, Texas, var här och stannade till påföljande söndag.

Vi befinna oss alla väl och njuta af det härligaste vinterväder. Allting här står i sin fägring. Bien flyga från blomma till blomma samlande den söta vätskan, under det fågeln sjunger sin sång i trädens löfvärk och barnen taga ett uppfriskande bad i den klara floden. Vi äldre kunna naturligtvis ej ligga på latsidan bland allt detta lif. Somliga bygga hus, andra inhösta majs, några plantera potatis och andra återigen ströfva omkring i skogen för att se hur landet är beläget och beundra den rika växtlighet som ter sig öfverallt.

Cubanerna äro som bäst i färd med att plantera tobak. Detta ogräs eller dyrbara njutningsmedel, allt efter som man vant sig därvid, planteras i december och skördas i

februari. En enda "acre" häraf kan gifva en skörd värd flera tusen dollars. Man behöfver ej här vara beroende af en sak. En förståndig landtbrukare ställer det så, att om priset är lågt på en produkt, förtjänar han pängar på en annan. Då jag var här förliden juli såg jag "corn" planteras på ett sätt, som jag måste le åt. Man hade fält ned träden och bränt upp en del af riset, sedan hvässte man en stake i den ena ändan och gjorde små hål i marken, och i hvarje hål nedsläpptes ett majskorn. Sedan har ogräset tuktats en gång medels hacka. I går talade jag vid dem, som inhöstat denna majs, och de sade att den gifvit 40 a 50 bushels per acre. Nu inplantas samma åker med tobak. Likaså planterades i juli sötpotatis å en flodbank så brant att man måste hålla sig i buskrötterna för att ej förlora balansen. Planteringen gjordes medelst afläggare, som stuckos ned i jorden, ett par tum, och en erfaren Floridafarmare, såväl som jag, ansåg det däraktigt att vänta skörd under sådana omständigheter. Nu är dock hela branten grön och hela kolonien har nog af de bästa sötpotatis från denna lilla backe. Sötpotatis växa här till en storlek af 8 a 10 pounds och skördas tre gånger om året. När de en gång blifvit planterade, fordra de ingen skötsel mer än upplockning.

Förliden sommar reste jag genom Cuba och besåg flera platser, men fann ingenstädes förhållanden jämförliga med de vid Bayate. Den rika, svarta kalk- och lerblandade jordmånen, gjord om möjligt ännu mera produktiv genom den tropiska växtlighet som under årtusenden förmultnat på ytan, i föreningen med friska hafsvindar, rägn och solsken, lämnar intet öfrigt att önska; och det är tvifvelaktigt om bättre land står att finna.

Det mäst imponerande på en nordbo är dock klimatet. Man kan förundra sig öfver den rika växtligheten och det ringa arbete jorden kräfver, för att frambringa goda skördar, men då man en vinterkväll i det fria, i tunna sommarkläder, omgifven af naturens vackraste lyx, med den blåa stjärnhimmelen till tak, inandas den friska hafsluften, glömmer man allting och bara njuter. Men hur kan du glömma "mosquiterna?" hör jag någon fråga. Denna ohyra besvärar ej här. Jag har bott många år i Minnesota, genomströfvat vestkustens stater, tillbringat en tid i Texas och genomrest många nord- och sydstater, men aldrig varit på en plats så fri från insekter och skadedjur, både vinter och sommar, som här. Rofdjur och giftiga ormar eller andra skadedjur finnas ej på Cuba. Flugor och myggor trifvas ej väl på högländta, väl dränerade trakter som vid Bayate; loppor, hvilka äro så plågsamma på vestkusten, finnas väl på sandjord här i Cuba, men äro ej synliga på denna plats. Myrorna göra ej vidare förfång.

Under vintermånaderna rägnar det ej mycket, säges det, men hafsluftens fuktighet gör, att daggen under nätterna är nog att hålla växtligheten vid makt. Vintern är därför den vackraste tiden på året, emedan vägarna äro bättre och luften klarare. Värmen är ej mycken skillnad på, den är aldrig tryckande. Solen är visserligen varm. men på grund af hafsvindarna blir det aldrig kvalmigt. I skuggan och om nätterna är det alltid svalare än det är

i norden vid sommartiden. Jag tillbrakte både midsommar och fjärde juli här förliden sommar, men led mäst af värmen då jag kom hem till Minnesota. Vid de officiella väderleks-observationer, som gjorts på Cuba, har värmen aldrig öfverstigit 98 eller understigit 47 grader. Vid de observationer, jag själf gjorde i somras, gick temperaturen upp till 95 grader i skuggan; och nu varierar den om dagarna mellan 75 och 90 grader, och om nätterna är den omkring 70 a 75 grader.

Jag kan ej underlåta att tänka på de många i norden, som sitta vid spiseln och vänta på sommaren. Kom hit! En resa hit kostar dig ej mera än vedbrand och extra kläder kosta i norden. Vi hålla på att bygga ett sågvärk, så att bräder till en stuga kunna fås billigt. Somliga föredraga att bo i det fria. Cubanen har blott tak på sin stuga. Vår hotellvärd gifver god "board" för $3.50 i veckan. Här finnas två handelsbodar, smedja, järnvägsstation och skolhus.

Förliden vecka hade vi, utom pastorsbesök, äfven besök af ett cirkussällskap med björnar, apor o. s. v., så att man har fritt val. Det hela är dock ännu nybyggarlif jämfördt med våra äldre platser i nordstaterna. Men till hvem som hälst, som önskar komma och öfvervintra hos oss, säger jag ett hjärtligt välkommen. Ni skall få frisk luft, ljus och värme fritt, resten får ni betala själf. Vi hafva järnväg med genomgående sofvagnar mellan Havana och Santiago och hvarje tåg stannar vid Bayate för att taga "orders." Min resa hit från Cambridge, Minn., kostade ungefär $45. Från New York hit kan man komma för $26. Vi äro villiga att gifva eder alla upplysningar vi äro i besittning af tills ni kommer och ser med egna ögon. Jag är öfvertygad om att en resa hit är värd hvad den kostar, antingen man vill bosätta sig här eller ej, och för de tusenden, som lida af nordens hårda klimat, anser jag det som min plikt att omtala, att vi hafva funnit något bättre. För råd och hjälp vid resan tillskrif The Swedish Land & Colonization Company, Minneapolis, Minn. De bistå eder fritt med råd och nedsatt järnvägspris till New York, antingen ni reser för att köpa land eller för edert nöje blott. När ni så kommer hit, skola vi göra vårt bästa för att behålla eder i vår koloni, men äfven om vi ej lyckas att komma eder att glömma edert gamla hem, utan om vid våren eder håg står åt norden, hoppas jag våra bekantskaper och förhållanden dock skola blifva sådana, att det blir eder svårt att ej följa flyttfåglarna om hösten.

Då jag ser mitt bref blifva något långt, får jag bedja uppskjuta med åtskilligt jag har på hjärtat till en annan gång, förutsatt att detta mitt försök i tidningsskrifveri ej hamnar i skräpkorgen.

En landsman,
J. P. Johnson.

"Jag har nu varit i Cuba och besett edert land vid Bayate och själf köpt land där. I åren dumma som säljen detta land för mindre än $50.00 per acre."—Andrew Sandelin, Gwiner, N. D.

"Jag trodde att uppgifterna i er bok om Cuba" (en tidigare upplaga af denna bok med samma innehåll) "voro

febverdrifna, men nu har jag varit där och själf sett huruvidant det är, och jag måste erkänna att I hafven icke gjort edra uppgifter så starka som I sanningsenligt kunde ha gjort".—Erik Erikson, Ohlen, Sask., Can.

"Vi börja här inse att Cuba har för stora företräden framför oss. Cuba har tre stora företräden framför oss: 1. God jordmån. Vi få här i södra Florida lägga 30 till 40 dollars af gödsel per acre för en någorlunda skörd. 2 Naturgräset på Cuba är godt foder. Naturgräset här är odugligt, och plantadt gräs måste gödslas för bete. 3. Cuba har billigare transportation än vi. Så till exempel kostar det 25 cents med frakt och tull från Havana till New Orleans då det kostar oss 90 cents från Hallandale".—N. A. Carlson, Hallandale, Florida.

UTDRAG UR EN ARTIKEL OM CUBA I TIDSKRIFTEN "THE WORLD TO-DAY" FÖR FEBRUARI, 1908.

Ofvannämda tidskrift har publicerat en serie artiklar under rubriken "Our Colonial Empire", afhandlande de Philippinska öarna, Cuba, Porto Rico, Panama, Alaska och Hawaii öarne, och The World To-Day Company har godhetsfullt gifvit oss tillåtelse att aftrycka artikeln om Cuba. Vi utelämna dock en del af artikeln, som hufvudsakligen utgör en beskrifning öfver Cubas hufvudstad, Havana.

"CUBA: THE LAND OF PROMISE

by

C. H. Forbes-Lindsay."

A great many people still retain the impression that Cuba is an unhealthy country. Except in the swampy districts along the coast, the climate and conditions, especially since we have improved the water supplies of the centers of population, are decidedly conducive to good health, on the part of Americans no less than of natives. On the central uplands many of our people are doing hard work, while enjoying unwonted freedom from illness. Few, if any, countries in the world can boast a better climate.

With the possible exception of Java, there is nowhere in the world a similar area of such extreme fertility as Cuba. The island is covered with variegated verdure displayed in undulating prairie or virgin forest. Only about the southern coast of the province of Santiago is the country markedly broken and rugged, and here are deposits of copper, iron and other minerals that, in all likelihood, have hardly been tapped. But a small proportion of the land is as yet turned to practical account and there is no doubt that this territory, no larger than England, might, under favorable conditions of government and development, support a happy and prosperous population of twenty-five million souls.

The charm of the scenery lies largely in the diversity of color. Here are vast rolling fields of dark-green tobacco: here miles of bright sugar cane, interspersed with

patches of fresh-turned, rich earth. The emerald tints of pasture grass relieve the burnt bronze of the pineapple plantation and contrast with the deeper tones of the fruit orchards. The predominant feature of the landscape is the royal palm, Cuba's pride. Its stately, silver-gray boles, topped by graceful plumes, rise on every hand to a height of one hundred or more feet. Here they cluster in a grove with outstanding sentinels; there, run in orderly ranks along some road, or marking the boundaries of a great estate. The monarch of the Cuban plains affords but scanty shade; that must be looked for from the ceiba and other spreading trees, of which there are many varieties. The native, however, finds numerous important uses for the palm. It furnishes the material for the construction of the peasant's shack, and the awning of his cart; it roofs enormous tobacco barns and encases the bales of leaves.

If the Cuban authorities are wise, they will conserve their forests—the greater part of which are public property—for they are the life of the numberless streams that water the prolific prairie sloping to the sea on either side of the island. Cuba has agricultural resources capable of comfortably supporting a rural population of fifteen million and she can well afford to treat her timber conservatively.

With the recent extension of railroad facilities, tourists in general have begun to extend their travel beyond the neighborhood of Havana, and they are learning that the provinces offer even greater attractions than the capital. All the principal cities are picturesque and interesting, and each has distinctly individual characteristics. The hotel accommodations are seldom as good as they should be, but the traveler will not suffer actual discomfort anywhere. In every place one encounters Americans, with an occasional Spaniard, Canadian, or Britisher, who are spying out this land of promise and quietly picking up desirable tracts of it.

The entire central ridge presents an exceptionally attractive field to the land prospector. The climate is salubrious, the soil passing rich and the transportation facilities good, with promise of further improvement in the near future. Our people have put many millions into Cuban real estate. Estimates as to the amount vary, but probably it is not far short of $75,000,000. About twenty thousand individuals are interested in these investments, which represent property varying in extent from a single caballeria to thousands of acres.

There are many colonies of Americans in the country, generally engaged in the cultivation of fruit, which is a fast expanding industry. They are living under comfortable conditions and making money, with excellent prospects for the future as the country about them develops. The life is an easy one and Cuba is one of the few places to which a man advanced in years, and with but moderate capital, can emigrate with any chance of success. I have met several who came here when well toward sixty, and one or two who had passed that age. Some of these are

performing as much physical labor as they would be capable of in the States, and here it is often sufficient to secure a comfortable livelihood.

The anticipated revival of coffee culture will afford attractive opportunities for men of limited means and physical capacity, and so with vine culture. Spain, out of solicitude for her home industry, forbade the cultivation of grapes, but some that were "grown under a cassock" demonstrated that the fruit would thrive in Cuba. A large home market exists for light wines and a demand for them might readily be created in our eastern States.

To the young man with brains and discernment, Cuba offers a peculiarly promising field. The country is in the infancy of its development and he who grows up with it can not fail of ample opportunities for a successful business career in one of the great variety of industries which the next decade will see expanded or incepted. The instability of political conditions has been a deterrent to many who might otherwise have settled in Cuba, but I base the foregoing statement on a conviction that the United States' control over the island will be indefinitely continued, if it is not permanently established within the next few years.

It will be difficult to exaggerate the productiveness of the soil of Cuba. The peasant scratches it with his rude plow, consisting of a crooked limb from a tree, drawn by oxen, and gets bonteous crops without further trouble. Preparatory to the first planting of an extensive tract, the ground is burnt over and the ashes left upon it. When the earth has been well moistened by the rains, holes are punched in it with the jan, and into them is put sugar cane, banana shoots, corn seeds, or what not, and the harvest is awaited. A crop needs practically no attention while growing, and sugar requires to be set only once in seven years.

There are no zones of specific production, as in most countries. The various crops may be grown in almost any part of the island. The best tobacco lands are in Pinar del Rio, but good leaf is raised at many other widely scattered points. Draw a line from Caibarien to Cienfuegos and another from Matanzas to Batabano. At least two-thirds of the active sugar plantations lie within the boundaries indicated, but some of the largest are far away from this central district, as the Santa Lucia, near Bibara, and five million additional acres might easily be put under cane. So with the wide variety of fruits and vegetables that Cuba produces. They are cultivable all over the island and many of them grow wild.

The most promising section, if one may make distinction where almost every section is abundantly rich, is the region that has lately been opened up by the Cuba Company's railroad, which runs along the backbone of the island from the city of Santa Clara to the middle of the province of Santiago. Already extensive improvements have taken place in this territory, which a few years ago was almost uninhabited. Riding over the line, one passes frequent clearings and great sugar plantations with their

modern mills, in some cases affording employment to five or six thousand persons. It is the intention of the company to tap the rich valleys on either side of the road, with branch lines. An offshot now connects with the new town of Antilla, situated at the fine harbor of Nipe Bay. This is destined to become a large city and one of the chief ports of Cuba."

"I do not think I saw a dirty street in Havana; everything seemed to be booming there. I never saw such a marked air of prosperity. I would advise young men with a little money to go to Cuba to make their fortunes. The soil is extremely fertile."—Clark H. Simpson, President of Corticello Silk Co. och direktör i Colonial Trust Co., N. Y.

"All kinds of vegetables can be grown in some part of Cuba, often from three to five crops a year. This branch of industry, except for local purposes, has been totally neglected; but the large cities on the Atlantic coast offer, during the winter months, a large and ready market for Cuba's ever-fresh vegetables, and to the agriculturist no opportunity is more promising than this, if seized by an intelligent hand.

Figs of a superior quality grow in Cuba. Until the present, very few have been exported, but there is no reason why fig growing should not become a most profitable industry. Fig orchards are formed from cuttings, which are set out in January or February, being planted about 25 feet apart each way. In one summer the shoots make much growth.. they begin to bear the second year, and will continue to bear for 100 years. Authorities state that figs can be made to yield a profit of from $400 to $1,000 per acre." —Pulaski F. Hyatt, före detta Förenta Staternas konsul i Cuba.

"Americans regard Cuba as being exclusively a sugar and tobacco country. I prophesy that within a very few years she will supply the United States with oranges, winter vegetables, winter strawberries, coffee, india rubber, Indigo, bananas, corn and beef cattle, all of which can be cultivated much more economically than is possible in the United States or South America, and without any danger of loss or destruction by frost, as Cuba is below the frost line."—Collier's Weekly.

"Fruits yield with prodigal profuseness. Southern California, indeed, is far outclassed by Cuba, with its bananas, pineapples, oranges, mangoes, figs, lemons, limes, citrons, pomegranates, dates, guava, and aguacote pears, its cocoanuts, almonds and filberts, and innumerable other fruits and nuts."—Konsul Hyatt.

"If I were called upon at this time to designate a place where a young man of America could find the greatest opportunity, I would name the Island of Cuba. There is a future for industrious Americans who go to Cuba."—Gen. Leonard Wood, före detta general guvernör af Cuba.

"The island has opportunities for success and wealth through safe and profitable investments, the equal of which can be found in no other place."—Konsul Hyatt.

"Two things are necessary for the industrial development of Cuba—Immigration and Capital."—Victor S. Clark, Ph. D., U. S. Government.

"The thermometer never rises so high as it sometimes does in New York in the hot months, and sunstrokes are unknown."—American Encyclopedia.

"The future of Cuba is to be worked out by the wisdom of events. Ultimately, annexation is as certain as that island's existence."—Senator Beveridge.

"We now send out of the United States more than $1,000,000 every day for tropical products."—O. P. Austin, Chief of Bureau, U. S. Treasury Department.

"We visited one pineapple plantation of 192 acres, fifteen or twenty miles from Havana. The owner cleared $35,000.00 on it last year."—C. M. Hayes och Dr. A. Lind.

"Salubrious in climate, varying in production and most favorably situated for commerce, there must be a grand future for Cuba."—Ballou.

"The Cubans will make good citizens and investments there are safe."—Sir Wm. Van Horne.

"I took 195 pounds of box honey from the parent, and 114 pounds from the swarm, or 309 pounds from the colony."—Från "Bee-Culture."

"For sure, large and permanent returns, nothing equals a well managed tropical plantation."—Sir Thomas Lipton.

"Prior to 1830, coffee was its principal source of wealth, yielding as much as 100,000,000 pounds annually, worth $18,000,000."—Konsul Steinhart.

"The Cuban banana is the largest and finest received in the United States."—American Colonial Handbook.

"The health of our army in Cuba is better than the health of our army in the United States or any of her new possessions."—Gov.-Gen. Wood.

"Cuba is the richest country in the world."—Sir Wm. Van Horne, President of The Cuba R. R.

"Oranges of delicious flavor grow spontaneously in all parts of the island."—Robt. T. Hill, U. S. Geological Survey.

"A ten-acre orange grove once in bearing gives a comfortable income for life."—Gov.-Gen. Allen.

"Frosts are unknown and there is sufficient amount of rainfall to do away with the need of artificial irrigation."—Gen. Leonard Wood.

"Cocoanuts yield profusely and require no care."—Konsul Hyatt.

"Market gardening and the raising of food crops could engage the population of a good-sized state in Cuba."—Victor S. Clark, Ph. D.

"Titles in Cuba are easily traced, and if anything, are more secure than in the United States."—C. M. Pepper.

"Cocoanuts are considered excellent for invalids, and some visitors drink the milk of from twelve to fifteen cocoanuts daily."—New York Tribune.

"If I were asked for an opinion, I would advise any young man to go to Cuba."—Pastor Robert S. McArthur.

"Cuba stands today in need of the small farmer, and the small farmer, if he but knew it, has been looking for Cuba all his life."—Collier's Weekly.

"A coffee plantation will pay from 100 to 300 per cent profit."—Jos. Walsh, Tropical Expert.

"Cuba is yet an undeveloped island and possesses infinite possibilities."—Konsul Steinhart, U. S. Consular Reports.

"A population of several millions can be profitably employed in agriculture alone in Cuba."—Victor S. Clark, Ph. D., U. S. Government.

"In climate, soil and all that is necessary to the farmer's happiness, Cuba is as well favored as any country in the world."—Collier's Weekly.

"Tobacco yields $200.00 to $1,000.00 per acre profit."—C. M. Pepper.

"A glorious and beautiful sunset daily, a climate so beautiful, fruit so delicious and abundant, flowers so plentiful and ever-blooming, that it is almost akin to what has been described in Fairyland."—Ballou, i "Cuba, Past and Present."

"California is 2,300 miles further away from the Eastern markets with high rail freights, which will always handicap her so that she can never compete with Cuba."—The Orange Grove of the Americans.

"I just wanted to sit down on a ten-acre tract within sight of the river, sea and mountains, surrounded by stately, royal palms, banana, orange and mango groves, and stop for the rest of my natural life."—Prof. T. C. Hailes, Albany, N. Y.

"The people of the United States are responsible for the future of the country, which at present is populated by less than 2,000,000 people, but which it can be safely predicted will represent fully 15,000,000 population in twenty years, considering the prospective rate of immigration."—Gen. Leonard Wood, i "The Future of Cuba."

"Nowhere on the face of the globe would intelligent labor meet with a richer reward—nowhere on the face of the globe would repose from labor be so sweet."—Ballou, "History of Cuba."

"This favored land wants nothing but men to turn its favored advantages to account and enjoy their results, to be acknowledged as the garden of the world."—Hon. Alexander H. Everett.

"Vegetation, unlike mankind, seems here never to grow old, never to falter, crop succeeds crop, harvest follows harvest; nature is inexhaustible. It is an endless cycle of abundance."—Ballou, "Cuba, Past and Present."

"To persons in the earliest stages of consumption, this region holds forth great promises of relief. The author can bear witness of the remarkable benefit having been realized in many instances. The island abounds in mineral springs, both hot and cold, and belonging to the class of sulphur springs."—Ballou.

"I have eaten oranges from many climes, but for uniformity of size, delicate golden thin skin, juicy and exquisite flavor, I have never eaten any that compared with the Cuban orange."—Ex.-Consul Hyatt.

"The climate of Cuba is more salubrious than has been painted. The winter months are delightful, in fact ideal, while the summer months are more endurable than in most parts of our own country."—Robt. T. Hill, U. S. Geological Survey.

"Cuba is destined to become an important health resort, and all conditions of climate, vegetation and scenery combine to render it attractive both to invalids and others who wish to escape the severe northern winters."—C. Willard Hayes, of U. S. Geological Survey.

"With millions of acres of the best sugar-cane land on the globe untouched by the plow and with a climate unsurpassed for growth and development, and a quality of sugar second to none in the markets of the world, the future of Cuba presents a possibility of wealth that is incalculable."—Gen. Robert Porter, Special U. S. Com. to Cuba.

HABANA
MATANZAS
SANTA CLARA
PUERTO PRINCIPE
SANTIAGO DE CUBA

CUBA